

Siddur di rito italiano

secondo l'uso di Gerusalemme

a cura di

Angelo Piattelli *ed* Hillel Sermoneta

Seconda edizione rivista, corretta ed ampliata

Gerusalemme, 5771 (2010)

©

All rights reserved
Graphit Press Ltd., Jerusalem

סדר השכמת הבוקר

יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבוד את בוראו וכשיעור משנתו מיד יקום ויאמר:

מוֹדֶה (הנשים אומרות: מוֹדָה) אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם, שֶׁהַחַזְרַת בֵּי
נַשְׁמָתִי בְּחַמְלָה רַבָּה אֶמְוַנְתָּךְ.

יטול מים על ידיו שלש פעמים ויאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
נְטִילַת יָדַיִם.

וכל היום כשיעשה צרכיו בין קטנים בין גדולים יברך ברכה זו:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחַכְמָה
וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים, גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ כֶּסֶף כְּבוֹדְךָ,
שֶׁאִם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם, אֵינן כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה
לְעַמּוֹד לְפָנֶיךָ שְׂעָה אַחַת, בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַרוֹפֵא לְכָל בָּשָׂר וּמַפְלִיא
לְעֲשׂוֹת.

לפני לבישת טלית קטן יפריד הציציות ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
מִצְוֹת צִיצִית.

כשיצא מפתח ביתו יניח יד ימין על המזוזה ויאמר:

לִישׁוּעָתְךָ קְוִיתִי יי.

כשנכנס לבית הכנסת יאמר:

שְׂוִיתִי לְנִגְדֵי תְּמִיד, כִּי מִימְנֵי בַל-אֶמוּט.

וְאֲנִי בְּרֹב חֲסֵדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ, אֲשַׁתְּחִנֶּה אֶל-הַיְכָל-קִדְּשְׁךָ בִּירְאָתְךָ. מֵהַ-
טָבוֹ אֶהְלִיךְ יַעֲקֹב, מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל. אָבוֹאָה לְמִשְׁכַּנְתֶּיךָ, אֲשַׁתְּחִנֶּה

לְהָדוּם רַגְלֶיךָ. וְאָנִי תִפְלְתִי לְךָ יְיָ עֵת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרֹב־חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי
בְּאֵמֶת יִשְׁעֶךָ.

לפני עטיפת הטלית יפריד הציציות ויברך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית.

לפני קשירת התפילין על הזרוע יברך :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין.

לפני הנחת תפילין של ראש יברך (תשובות הרי"ד ס' סג ; מחזור בולוניה ח"ב, סדר הנחת
תפילין וברכתן):

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
מִצְוֹת תְּפִלִּין.

כשמגלגלים את הרצועה על האמה יש נוהגים לומר: וארשתיך לי לעולם וכו'.

יש נוהגין לומר קודם הברכות:

בְּטָרֵם כָּל יְצִיר נִבְרָא.	אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֶךְ,
אֲזִי מְלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא.	לַעֲת נַעֲשֶׂה כְּחֻצוֹ כָּל,
לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא.	וְאַחֲרֵי כְּכֹלּוֹת הַכָּל,
וְהוּא הִזְיָה בְּתַפְאָרָה.	וְהוּא הִזְיָה וְהוּא הִנֵּה,
לְהַמְשִׁילוֹ לְהַחֲבִירָה.	וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי,
וְלוֹ הִעֲזוּ וְהַמְשִׁרָה.	בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תְּכֵלִית,
וְצוּר חֲבֵלִי בְּעֵת צָרָה.	וְהוּא אֵלִי וְחֵי גּוֹאֲלִי,
מִנֵּת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא.	וְהוּא נְסִי וּמְנוּסִי,
בְּעֵת אִישָׁן וְאָעִירָה.	בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי,
יְיָ לִי וְלֹא אֵירָא.	וְעַם רוּחִי גְּוִיָּתִי,

מנהג טוב שלא יפסיק אחר "אשר יצר", אלא אומר בביתו "אלהי נשמה".

אֱלֹהֵי, נִשְׁמָה שְׁנַתַּף בִּי טְהוֹרָה. אַתָּה בְּרַאתָהּ, אַתָּה נִפְתַּחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מְשַׁמְרָהּ בְּקִרְבִּי, וְאַתָּה עֲתִיד לְטַלְהָ מִמֶּנִּי, וְאַתָּה עֲתִיד לְהַחְזִירָהּ בִּי לְעֲתִיד לָבוֹא. כָּל זְמַן שֶׁהַנִּשְׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה (הַנְּשִׁים אומרות: מוֹדָה) אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר נִשְׁמוֹת לְפָגְרִים מֵתִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לְשָׂכוֹי בִּינָה לְהִבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁלֹא עָשָׂנִי עֶבֶד (נ"א: עֶבֶד. הַנְּשִׁים אומרות: שְׁפַחָה).

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁעָשָׂנִי יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁלֹא עָשָׂנִי אִשָּׁה (הַנְּשִׁים אומרות: שְׁעָשָׂנִי כְרִצוֹנוֹ).

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עוֹרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַתִּיר אֲסוּרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַגְבִּיחַ שְׁפָלִים.

(בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַיֶּעָף פֶּחַ).

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרָמִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף כְּפוּפִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּכִּין מַצְעָדֵי גָבֵר.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבוּרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאָרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁעָשָׂה לִי כָּל צָרָכִי.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, המעביר חבלי שנה מעיני ויתנומה מעפעפי.

יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי שתרגילני לדבר מצוה, ואל תרגילני לדבר עברה ועון, והשלט בי יצר טוב, ואל תשלט בי יצר רע, וחדקני במצותיך ותן חלקי בתורתך, ואל תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, וכוף (את) יצרי להשתעבד לך. והכניע ערפי לשוב אליך, וחדש פליותי לשמור פקודיך, ומול את לבבי ואת לבב זרעי לאהבה (ו)ליראתך את שמך, ולעשות הטוב והישר בעיניך, וקרבני לכל מה שאהבת, ורחקני מכל מה ששנאת. וקיים עלי ועל זרעי ועל זרע זרעי מקרא שכתוב, ומל יי אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך, לאהבה את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך. ואני זאת בריתי אותם אמר יי, רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך, לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יי מעתה ועד עולם.

ונודע בגוים זרעם וצאצאיהם בתוך העמים, כל־ראיהם יפירוים כי הם זרע ברוך יי. לא ייגעו לריק ולא ילדו לבהלה, כי זרע ברוכי יי הטה וצאצאיהם אתם. והיה טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע. כי אצק־מים על־צמא ונזלים על־יבשה, אצק רוחי על־זרעך וברכתי על־צאצאיך. וצמחו בבין חציר, כערכים על־יבלי־מים. זה יאמר ליי אני וזה יקרא בשם־יעקב, וזה יכתב ידו ליי ובשם ישראל יבנה. ויהי כחול זרעך וצאצאי מעידך פמעותיו, לא־יפרת ולא־ישמד שמו מלפני.

ותהיה לי למשגב ומבטח ומגדל עז ובית מצודות להושיעני, ולהציל נפשי משחת ומכל צרה ותנני (היום ובכל יום), לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל־רואי, וגמלני חסדים טובים. ברוך אתה יי, גומל חסדים טובים לעמו ישראל.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתְּצִילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעֲזֵי פָנִים וּמַעֲזוֹת פָּנִים, וּמֵיֶצֶר הָרַע וּמֵאָדָם רָע, וּמִשָּׂכָן רָע, וּמִלְּשׁוֹן הָרַע וּמִשָּׁטָן הַמְּשַׁחֵת, וּמִדִּין קָשָׁה וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה, בֵּין שֶׁהוּא בֶן בְּרִית וּבֵין שְׂאִינוֹ בֶן בְּרִית (וּמְדִינָה שֶׁל גֵּיהֶנָם).

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה. (ו)הֶעֱרַבְנָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת־דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ, וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ, (וְצִאֲצָאֵי צִאֲצָאֵינוּ) וְצִאֲצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כִּלְנֹו יֵרָאֵי שְׁמֶךָ, וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּחָרְ-בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנִתְּנָלְנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

(יש מוסיפים: וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפֵתֵינוּ, בְּמָקוֹם קְרֹבָן תָּמִיד שֶׁל בְּקָר).

וַיִּדְבֹר יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר. צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אֶת־קְרָבְנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רֵיחַ נִיחָחֵי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ. וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרְבוּ לִי, כְּבָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה תְּמִימִם שָׁנִים לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד. אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקָר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרָבִים. וְעֲשִׂירֵית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִיב רְבִיעֵת הַהֵינִן. עֹלֹת תָּמִיד, הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינֵי לְרֵיחַ נִיחָח אִשָּׁה לִי. וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵינִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֹּדֵף נִסְדֹף שֶׁכָּר לִי. וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרָבִים, כְּמִנְחַת הַבֶּקָר וּכְנִסְכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחָח לִי.

בראש חודש מוסיפים:

וּבְרִאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם תִּקְרְבוּ עֹלָה לִי, פְּרִים בְּגִי־בֶקָר שָׁנִים וְאִיל אֶחָד, כְּבָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה שְׁבַעַת תְּמִימִם. וְשַׁלְשָׁה עֶשְׂרִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְפָר

האָחד, וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים סֵלֶת מְנַחֵה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְאֵיל הָאֶחָד. וְעֶשְׂרֵן עֶשְׂרֵן סֵלֶת מְנַחֵה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד, עֲלֵה רֵיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לִּי. וְנִסְבִּיהֶם חֲצִי הַהֵינן יִהְיֶה לְפָר וּשְׁלִישֵׁת הַהֵינן לְאֵיל וּרְבִיעֵת הַהֵינן לְכַבֵּשׁ יֵין, זֹאת עֲלֵת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה. וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֹטְאֵת לִי, עַל-עֲלֵת הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ.

תורה

וַיִּדְבֹר יי אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמֹר לָהֶם. יְבָרְכֶךָ יי וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֹךְ. יֵשָׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִשֶּׂם לְךָ שְׁלוֹם. וְשָׂמוּ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

וּשְׂמַרְתֶּם אֶת-דְּבַרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם, לְמַעַן תִּשְׁפִּילוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן.

נביאים

לֹא-יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל-הַפְּתוּב בּוֹ, כִּי-אֲזַ תִּצְלִיחַ אֶת-דְּרָכֶךָ וְאֲזַ תִּשְׁכִּיל. הֲלוֹא צוֹיִתִּיךָ חֹזֵק וְאֶמֶץ אֶל-תַּעֲרֹץ וְאֶל-תַּחַת, כִּי עֲמֶךָ יי אֶלְהִיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ.

גִּאֲלָנוּ יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.

כתובים

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים, וּבְדַרְךָ חַטָּאִים לֹא עָמַד, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יָשָׁב. כִּי אִם בְּתוֹרַת יי חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְהִיָּה כַּעֵץ שֶׁתּוֹל עַל-פְּלִגֵי מַיִם, אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֲלֵהוּ לֹא-יָבוּל, וְכֹל אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ.

משנה

מאימתי קורין את שמע בערבית? משעה שהפּהנים נכנסים לאכול בתרומתן, עד סוף האשמורת הראשונה, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים עד חצות. רבן גמליאל אומר עד שיצלה עמוד השחר.

תלמוד

תנא, היכא קאי דקתני מאימתי? ותו, מאי שנא דקתני בערבית ברישא? לתני דשחרית ברישא! תנא אקרא קאי, דכתיב ובשכרך ובקומך. והכי קתני: אימתי זמן קרית שמע דשכיבה? משעה שהפּהנים נכנסים לאכול בתרומתן. ואי בעית, אימא: יליף מבריתו של עולם, דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. אי הכי, סיפא דקתני בשחר מברך ברישא, לתני בערב מברך ברישא! תנא ערבית תנא ברישא, והדר תנא בשחרית. ואדקאי בשחרית, מפרש מלי דשחרית, והדר מפרש מלי דערבית.

א. איזהו מקומן של זבחים? קדשי קדשים שחיטתן בצפון. פר ושעיר של יום הכפורים שחיטתן בצפון, וקבול דמן בכלי שרת בצפון, ודמן טעון הזיה על בין הבדים, ועל הפרכת, ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן מעפכת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון, ואם לא נתן, לא עכב.

ב. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון, וקבול דמן בכלי שרת בצפון, ודמן טעון הזיה על הפרכת ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן מעפכת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון, ואם לא נתן, לא עכב. אלו ואלו נשרפין בבית הדשן.

ג. חטאת הצבור והיחיד, אלו הן חטאת הצבור: שעירי ראשי חדשים ושל מועדות, שחיטתן בצפון, וקבול דמן בכלי שרת בצפון, ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות. כיצד? עלה בכבש, ופנה

לסובב, ובא לו לקרן דרומית מזרחית, מזרחית צפונית, צפונית מערבית, מערבית דרומית. שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי. ונאכלין לפנים מן הקלעים, לזכרי כהנה, בכל מאכל ליום ולילה, עד חצות.

ד. העולה קדש קדשים. שחיטתה בצפון, וקבול דמה בכלי שרת בצפון, ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע, וטעונה הפשט, ונתוח, וכליל לאשים.

ה. זבחי שלמי צבור ואשמות, אלו הן אשמות: אשם גזלות, אשם מעילות, אשם שפחה חרופה אשם נזיר, אשם מצורע, אשם תלוי, שחיטתן בצפון, וקבול דמן בכלי שרת בצפון, ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהנה, בכל מאכל, ליום ולילה, עד חצות.

ו. התודה ואיל נזיר קדשים קלים. שחיטתן בכל מקום בעזרה, ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע, ונאכלין בכל העיר, לכל אדם, בכל מאכל, ליום ולילה, עד חצות. המורם מהם פיוצא בהם, אלא שהמורם נאכל לפהנים, לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם.

ז. שלמים קדשים קלים. שחיטתן בכל מקום בעזרה, ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע, ונאכלין בכל העיר, לכל אדם, בכל מאכל, לשני ימים ולילה אחד. המורם מהם פיוצא בהם, אלא שהמורם נאכל לפהנים, לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם.

ח. הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שחיטתן בכל מקום בעזרה, ודמן טעון מתנה אחת, ובלבד שיתן פנגד היסוד. שנה באכילתן: הבכור נאכל לפהנים, והמעשר לכל אדם, ונאכלין בכל העיר, בכל מאכל, לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה, ואינו נאכל אלא עד חצות, ואינו נאכל אלא למנויו, ואינו נאכל אלא צלי.

ברייתא דרבי ישמעאל

רבי ישמעאל אומר, בשלש עשרה מדות התורה נדרשת: מקל וחמר. מגזרה שוה. מבנין אב מכתוב אחד, ומבנין אב משני כתובים. מפלל ופרט. ומפלט וכלל. מפלט ופלט וכלל, אי אתה דן אלא פעין הפרט. מפלט שהוא צריך לפרט, ומפלט שהוא צריך לכלל. וכל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל פלו יצא. וכל דבר שהיה בכלל, ויצא לטעון טעון אחר שהוא כענינו, יצא להקל ולא להחמיר. וכל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טעון אחר שלא כענינו, יצא להקל ולהחמיר. וכל דבר שהיה בכלל ויצא לדון בדבר החדש, אי אתה יכול להחזירו לכללו, עד שיחזירונו הפתוב לכללו בפירוש. ודבר הלמד מענינו, ודבר הלמד מסופו. וכן שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שייבא הפתוב השלישי ויכריע ביניהם.

אלו דברים שאין להם שעור: הפאה והכפורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה. אלו דברים שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקרן קנימת לו לעולם הבא: כבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והבאת שלום בין אדם לחברו, ותלמוד תורה פנגד כלם. אמר רבי זירא, בנות ישראל הן החמירו על עצמן, שאפילו רואות טפת דם כחרדל, יושבות עליה שבעה נקיים. תנא רבי אליהו כל האומר הלכה ושונה בה מבטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא הלכות. מזכירין יציאת מצרים בלילות, אמר רבי אלעזר בן-עזריה: הרי אני כבן שבועים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות, עד שדרשה בן זומא שנאמר: למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים, כל ימי חייך. ימי חייך הימים, כל ימי חייך הלילות. וחכמים אומרים: ימי חייך העולם הזה, כל ימי חייך להביא לימות המשיח.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תְּלַמְדֵי חֲכָמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, שְׁנֵאמַר: וְכָל-בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ. אַל תִּקְרֵי בְּנֵיךָ אֶלָּא בְּנֵיךָ. יְהִי-שְׁלוֹם בְּחֵילֶךָ, שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכָבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת. הוּא יִפְתַּח לָבְנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיָשִׁים בְּלַבְנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ, וְלִירְאָה אוֹתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֶבֶב שָׁלֵם, לְמַעַן לֹא נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבִהָלָה, וְנִירַשׁ חֲקֵינוּ, וְנִזְכָּה לְתַלְמוּד תּוֹרָה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

זמירות

לְעוֹלָם יְהִי אָדָם יָרָא שָׁמַיִם בְּסֵתֵר וּמוֹדָה עַל הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלֶבָבוֹ וְיִשְׁפִּים וַיֹּאמֶר: רְבוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הִרְבִּים. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ, מָה חֲסִדָּנוּ, מָה צְדָקָנוּ, מָה פְּחָנוּ, מָה גְבוּרַתָּנוּ. מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשָּׁם כָּלָא הָיוּ וְחֲכָמִים כְּכֹלֵי מַדְעָ וְנִבּוֹנִים כְּכֹלֵי הַשְּׂפָל, הֲלֹא כָּל מַעֲשֵׂינוּ תַהוּ וְבַהוּ וַיְמִי חַיֵּינוּ הֶקֶל לְפָנֶיךָ, שְׁכֵן פְּתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ: וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן-הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַפֵּל הֶקֶל.

אָבֵל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ. בְּנֵי אֲבֵרָהֶם אֲהַבְּךָ שְׁנֹשְׁבַעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרֶיָה, זָרַע יִצְחָק יַחֲדָךָ שְׁנַעֲקַד עַל גְּבֵי מִזְבְּחֶךָ, עֲדַת יַעֲקֹב בְּנֶךָ בְּכוֹרֶךָ, שְׁמֵאֲהַבְתָּךְ שְׁאֲהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשְׁמַחְתָּךְ שְׁשִׁמַּחְתָּ בּוֹ, קִרְאַתָּ אוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁוֹרוּן. לְפִיכֶךָ אָנוּ חַיִּבִים לְהוֹדוֹת לָךְ וְלִשְׁבַּחְךָ וְלִפְאָרְךָ וְלִתֵּן שְׁבַח וְהוֹדָאָה לְשִׁמְךָ, וְחַיִּבִים אָנוּ לֹמַר לְפָנֶיךָ תְּמִיד שְׁמַע בְּכָל יוֹם. אֲשֶׁרֵינוּ מָה טוֹב חֲלָקָנוּ, מָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, מָה יָפָה מְאֹד יִרְשָׁתָנוּ. אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאָנוּ מְשַׁכְּמִים וּמַעֲרִיבִים עָרֵב וְבָקֵר תְּמִיד בְּכָל יוֹם וּמִיַּחַדִּים אֶת שְׁמֶךָ פְּעַמִּים בְּאַהֲבָה וְאוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ

אֱלֹהֵינוּ יי אָחַד. אַתָּה הוּא עַד שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם וְאַתָּה הוּא מְשַׁנְבְּרָא הָעוֹלָם וְאַתָּה הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא. קִדַּשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֶךָ, קִדַּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ וּבִישׁוּעַתְךָ, תָּרִים וְתִגְבִּיחַ קַרְנֵנוּ. בְּרוּךְ מְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ בְּרַבִּים.

אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וּ(ב)שָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים. אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קִבֵּץ קִיּוֹךְ (מִהֲרָה) מְאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כֹּל בְּאֵי הָעוֹלָם כִּי אַתָּה (יי) הוּא הָאֱלֹהִים לְבִדְךָ לְכֹל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֶיךָ בְּעֲלִיוֹנִים אוּ בַתְּחִתּוֹנִים שְׂיֹאמַר לְךָ מַה תַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים עָשָׂה עִמָּנוּ בְּעַבּוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, וְקִיָּם עָלֵינוּ מִהֲרָה מַה שְּׂאֲמַרְתָּ עַל יְדֵי צְפִנְיָה נִבְיָאֶךָ: בְּעַת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבְעַת קִבְצֵי אֶתְכֶם, כִּי-אַתָּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבֵי אֶת-שְׁבוּתֵיכֶם לְעִינֵיכֶם אָמַר יי.

(בעשרת ימי תשובה יש אומרים: יי הוא האֱלֹהִים. יי הוא האֱלֹהִים).

ואומרים פעמיים: יי מְלֶךְ, יי מְלֶךְ, יי יְמֶלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

יְהִי כְבוֹד יי לְעוֹלָם, יִשְׁמַח יי בְּמַעֲשָׂיו. יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו, בְּגִי-צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם. יְמֶלֶךְ יי לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ-יָהּ. בְּרוּךְ יי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עָשָׂה נִפְלְאוֹת לְבִדּוֹ. וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וָיְמֵלָא כְּבוֹדוֹ אֶת-כֹּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן.

יי מְלֶךְ גְּאוֹת לְבִשׁ, לְבִשׁ יי עוֹ הַתְּאֵזֵר, אֶף-תִּפְכוֹן תִּבְל בַּל-תְּמוּט. נִכוֹן כְּסָאָךְ מֵאֵז, מֵעוֹלָם אַתָּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יי, נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָנָם. מִקְלוֹת מִיָּם רַבִּים אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי-יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם יי. עֲדִיתְךָ נֶאֱמָנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קִדְּשׁ, יי לְאֶרֶץ יָמִים.

הודו לַי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילתו. שירו לו זמרו-לו, שיחו בכל-נפלאותיו. התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי. דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד. זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי-פיהו. זרע ישראל עבדו, בני יעקב בחיריו. הוא יי אלהינו, בכל-הארץ משפטיו. זכרו לעולם בריתו, דבר צנה לאלף דור. אשר פרת את-אברהם, ושבועתו ליצחק. ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם. לאמר לך אתן ארץ-כנען, חבל נחלתכם. בהיותכם מתי מספר, כמעט וגרים בה. ויתהלכו מגוי אל-גוי, ומממלכה אל-עם אחר. לא-הניח לאיש לעשקם, ויזכח עליהם מלכים. אל-תגעו במשיחי, ובנביאי אל-תרעו. שירו ליי כל-הארץ, בשרו מיום-אל-יום ישועתו. ספרו בגוים את-כבודו, בכל-העמים נפלאותיו. כי גדול יי ומהלל מאד, ונורא הוא על-כל-אלהים. פי כל-אליהי העמים אלילים, ויי שמים עשה. הוד והדר לפניו, עז וחדוה במקומו. הבו ליי משפחות עמים, הבו ליי כבוד ועז. הבו ליי כבוד שמו, שאו מנחה ובאו לפניו, השתחוו ליי בהדרת-קדשו. חילו מלפניו כל-הארץ, אף-תכון תבל בל-תמוט. ישמחו השמים ותגל הארץ, ויאמרו בגוים יי מלך. ירעם הים ומלואו, יעלץ השדה וכל-אשר-בו. אז ירננו עצי היער, מלפני יי פי-בא לשפוט את-הארץ. הודו ליי פי טוב, פי לעולם חסדו. ואמרו הושיענו אלהי ישענו, וקבצנו והצילנו מן-הגוים, להדות לשם קדשך, להשתבח בתהלתך. ברוך יי אלהי ישראל מן-העולם ועד העלם, ויאמרו כל-העם אמן והלל ליי.

למנצח מזמור לדוד. השמים מספרים כבוד-אל, ומעשה ידיו מגיד הרקיע. יום ליום בייע אמר, ולילה ללילה יחיה-דעת. אין-אמר ואין דברים, בלי נשמע קולם. בכל-הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם, לשמש שם-אהל בהם. והוא כחתן יצא מחפתו, ישיש כגבור לרוץ

אֲרַח. מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצְאוֹ וְתִקְוַתּוֹ עַל-קְצוֹתֵם, וְאֵינְךָ נֹסֵת מִחֲמַתּוֹ.
 תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, עֲדוֹת יְיָ נֶאֱמָנָה מִחֲכִימַת פֶּתִי. פְּקוּדֵי
 יְיָ יִשְׂרָאֵל מְשֻׁמְחֵי-לֵב, מִצְוֹת יְיָ בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם. יִרְאֵת יְיָ טְהוֹרָה
 עוֹמֶדֶת לְעַד, מִשְׁפָּטֵי-יְיָ אָמֶת, צְדָקוֹ יַחֲדוּ. הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפָּז
 רָב, וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוֹפִים. גַּם-עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם, בְּשִׁמְרָם
 עֵקֶב רָב. שְׂגִיאוֹת מִי-יִבִּין, מִנְּסֻתְרוֹת נַקְנִי. גַּם מִזֵּדִים חָשַׁף עַבְדְּךָ,
 אֶל-יִמְשְׁלוּ-כִי אַז אֵיתָם, וְנִקְיִתִי מִפֶּשַׁע רָב. יִהְיֶה לְרָצוֹן אִמְרֵי-פִי
 וְהִגִּיוֹן לְבִי לִפְנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי.

יְיָ מְלֹךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים, יֵשֶׁב כְּרוּבִים תְּנוּט הָאָרֶץ. יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל, וְרַם
 הוּא עַל-כָּל-הָעַמִּים. יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא, קְדוֹשׁ הוּא. וְעַז מְלֹךְ
 מִשְׁפָּט אֲהַב אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל, מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בִּיעֲקֹב אֶתְּךָ עָשִׂיתָ.
 רוּמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם רַגְלָיו, קְדוֹשׁ הוּא. מִשֶּׁה וְאֶהְרֹן
 בְּכַהֲנָיו וְשִׁמּוֹאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ, קִרְאִים אֶל-יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם. בְּעַמּוּד עָנָן
 יִדְבֹר אֲלֵיהֶם, שְׁמְרוּ עֲדוֹתָיו וְחַק נִתֵּן-לָמוֹ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶתְּךָ עֲנִיתָם, אֶל
 נִשְׂא הָיִיתָ לָהֶם, וְנִקַּם עַל-עֲלִילוֹתֵם. רוּמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶר
 קְדָשׁוֹ, כִּי-קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן וְלֹא-יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא-יַעִיר
 כָּל-חַמַּתּוֹ. זְכַר-רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחִסְדֶּיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה. אֶתְּךָ יְיָ לֹא-תִכְלָא
 רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חִסְדְּךָ וְאַמְתָּךְ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי. תָּנוּ עֵז לְאֱלֹהִים, עַל-יִשְׂרָאֵל
 גְּאוּתוֹ, וְעֵז בְּשִׁחְקִים. נוֹרָא אֱלֹהִים מִמֶּקְדָּשֶׁיךָ, אֶל יִשְׂרָאֵל הוּא נִתֵּן עֵז
 וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים. יְיָ אֲדַגִּינוּ, מִהָ-אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל-הָאָרֶץ.
 יְיָ צָבָאוֹת עֲמָנוּ, מִשְׁגֵּב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. יְיָ צָבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם
 בְּטַח בָּךְ. יְיָ הַפִּיר עֲצַת-גּוֹיִם, הִנֵּיא מִחֲשָׁבוֹת עַמִּים. עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם
 תַּעֲמַד, מִחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדֹר וָדֹר. קְוֵה אֶל-יְיָ חִזַּק וַיֵּאֱמֶץ לְפָךְ, וְקוֹה
 אֶל-יְיָ. אֶל-נִקְמוֹת יְיָ, אֶל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ. הַנִּשְׂא שִׁפְט הָאָרֶץ, הִשֵּׁב

גְּמוּל עַל-גָּאִים. עֲזַרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל-דְּבַר כְּבוֹד-שְׁמֶךָ, וְהִצִּילֵנוּ
 וּכְפַר עַל-חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וַיֵּרָם קִרְן לְעַמּוֹ, תְּהַלֵּה לְכָל-חַסִּידָיו,
 לְבִנְיַי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ, הִלְלוּ-יָהּ. מִגְדַּל-עֵז שָׁם יְיָ, בּוֹ-יִרוּץ צַדִּיק
 וְנִשְׁגָּב. עֲשֵׂה-עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה, וַיִּרְאוּ שְׂנְאֵי וַיִּבְשׂוּ, כִּי-אַתָּה יְיָ
 עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי. וַיִּרְא בַצָּר לָהֶם, בְּשִׁמְעוֹ אֶת-רִנָּתָם. וַיִּזְכֹּר לָהֶם
 בְּרִיתוֹ, וַיִּנַּחֵם כָּרֹב חַסְדָּיו. וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים, לְפָנָי כָּל-שׁוֹבֵיהֶם.
 הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן-הַגּוֹיִם הַלְהוֹת לְשֵׁם קִדְשֶׁךָ, לְהַשְׁתַּבַּח
 בַּתְּהִלָּתֶךָ. אַתָּה תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן, כִּי-עַתָּה לְחַנּוּנָהּ כִּי-בָא מוֹעֵד. וְחַפְּרָה
 הַלְכָנָה וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה, כִּי-מָלַךְ יְיָ צָבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם, וְנִגְדָה
 זַקְנוֹ כְּבוֹד. וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא, הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוֹיֵנוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה
 יְיָ קוֹיֵנוּ לוֹ, נִגִּילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ. בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן.
 בָּרוּךְ אֲדוֹנֵי יוֹם יוֹם יַעֲמַס-לָנוּ, הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סְלָה. בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל, מִן-הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל-הָעָם אָמֵן הַלְלוּ-יָהּ.

קדיש יתום:

יִתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיהַ, וַיִּמְלִיךְ
 מְלַכוּתִיהַ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזַמָּן קָרִיב,
 וְאִמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעָלַם וּלְעַלְמֵי
 עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ), וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַדַּר וַיִּתְהַלַּל
 שְׁמִיהַ דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן). לְעִילָא לְעִילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא,
 תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן). יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא
 מִן שְׁמִיָּא וְחַיִּים טוֹבִים (עֲלִינוּ ׀) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן (ועוֹנִים: אָמֵן).
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם (עֲלִינוּ ׀) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן
 (עוֹנִים: אָמֵן).

צריך להזהר מלהפסיק בדיבור משמתחיל ברוך שאמר עד סוף י"ח, עומדים ואומרים:

בָּרוּךְ שְׁאֵמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם,
 בָּרוּךְ אֵל חַי לְעַד וְקַיֵּם לְנֶצַח, בָּרוּךְ עוֹשֶׂה כְּרַאשִׁית, בָּרוּךְ מְרַחֵם

על הארץ, ברוך מרחם על הבריות, ברוך משלם שכר טוב ליראיו, ברוך פודה ומציל, ברוך הוא וברוך שמו. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, האל המלך המהלל, המשבח והמפאָר בפי עמו ובבִּלְשׁוֹן פֶּל חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו, ובשירי דוד עבדך נהללך יי אלהינו, ונשבֵּחַךָ ונרוֹמְמֶךָ ונגְדִלְךָ ונמְלִיכְךָ, ונזכיר את שמך מלכנו, אלהינו, יחיד חי העולמים, מלך משבח ומפאָר עדי עד שמך הגדול. ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות (נ"א: בתשבחות). ע"כ עומדים.

יהי כבוד יי לעולם, ישמח יי במעשיו. יהי שם יי מברך, מעתה ועד-עולם. ממזרח-שמש עד מבואו, מהלל שם יי. רם על-פלגים יי, על השמים כבודו. יי שמך לעולם, יי זכרך לדר-ודר. יי בשמים הכין כסאו, ומלכותו בכל משלה. ישמחו השמים ותגל הארץ, ויאמרו בגוים יי מלך. יי מלך, יי מלך, יי ימלך לעלם ועד. יי מלך עולם ועד, אבדו גוים מארצו. יי הפיר עצת-גוים, הניא מחשבות עמים. עצו עצה ותפר, דברו דבר ולא יקום, פי עמנו אל. רבות מחשבות בלב-איש, ועצת יי היא תקום. עצת יי לעולם תעמד, מחשבות לבו לדר ודר. פי הוא אִמַר ויִהי, הוא-צוה ויעמד. פי-בחר יי בציון, אנה למושב לו. פי-יעקב בחר לו זה, ישראל לסגלתו. פי-בו ישמח לבנו, פי בשם קדשו בטחנו. פי לא-יש יי עמו, ונחלתו לא יעזב. והוא רחום יכפר עון ולא-ישחית, והרבה להשיב אפו, ולא-יעיר כל-חמתו. (יי הושיעה, המלך יעגנו ביום-קראנו). אשרי תמימי-דרכך, ההלכים בתורת יי.

אשרי יושבי ביתך, עוד יהללוך סלה. אשרי העם שפכה לו, אשרי העם שיי אלהיו.

תהלה לדוד, ארוממך אלוהי המלך, ואברכה שמך לעולם ועד. בכל יום אברכה, ואהללה שמך לעולם ועד. גדול יי ומהלל

מָאֵד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר. דְּוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרַתְיָךְ יִגְדֹּדוּ.
 הַדָּר כְּבוֹד הַדָּר, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ,
 וּגְדֹלְתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זָכֹר רַב-טוֹבְךָ יִבְיָעוּ, וְצַדִּיקְתְךָ יִרְנְנוּ. חֲנוּן וְרַחוּם
 יְיָ, אַרְךָ אַפִּים וּגְדֹל-חֶסֶד. טוֹב-יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל-כָּל-מַעֲשָׂיו.
 יוֹדוּךָ יְיָ כָּל-מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרַכּוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ,
 וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ. לְהוֹדִיעַ לְבַנְי הָאָדָם גְּבוּרַתְיוֹ, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל-עֲלָמִים, וּמַמְשַׁלְתְךָ בְּכָל-דוֹר וָדָר. סוּמְךָ יְיָ
 לְכָל-הַנְּפִלִים, וְזוֹקֵף לְכָל-הַכְּפוּפִים. עֲיִנַי-כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
 נוֹתֵן-לָהֶם אֶת-אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי רְצוֹן.
 צַדִּיק יְיָ בְּכָל-דְרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל-מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יְיָ לְכָל-קִרְאָיו, לְכָל
 אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת. רְצוֹן-יִרְאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת-שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יְיָ אֶת-כָּל-אֱהָבָיו, וְאֶת כָּל-הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תִּהְיֶה לְךָ יְיָ יְדָבָר
 פִּי, וּיְבַרְךָ כָּל-בֶּשֶׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם, הַלְלוּ-יְיָ.

הַלְלוּ-יְיָ, הַלְלֵי נִפְשֵׁי אֶת-יְיָ. אֲהַלֵּלָהּ יְיָ בְּחַיִּי, אֲזַמְרָהּ לֵאלֹהֵי
 בְּעוֹדֵי. אֶל-תִּבְטְחוּ בַּנְּדִיבִים, בְּכֵן-אָדָם שְׂאִין לוֹ תְשׁוּעָה. תִּצַּא רוּחוֹ
 יִשָּׁב לְאֲדָמְתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֲשִׂתְנָתָיו. אֲשֶׁרִי שָׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ,
 שְׁבְרוּ עָלַי יְיָ אֱלֹהָיו. עֲשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם,
 הַשֹּׁמֵר אֵמֶת לְעוֹלָם. עֲשֶׂה מִשְׁפָּט לְעֹשׂוֹקִים, נֹתֵן לָחֵם לְרַעֲבִים, יְיָ
 מַתִּיר אֲסוּרִים. יְיָ פִקַּח עֵוְרִים, יְיָ זָקַף כְּפוּפִים, יְיָ אֱהָב צַדִּיקִים. יְיָ
 שֹׁמֵר אֶת-גְּרָמִים, יְתוֹם וְאַלְמָנָה יַעֲזֹדֵד, וְדַרְךְךָ רְשָׁעִים יַעֲזוּת. יִמְלֹךְ יְיָ
 לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדָר, הַלְלוּ-יְיָ.

הַלְלוּ-יְיָ, כִּי-טוֹב זִמְרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי-נָעִים נֶאֱוָה תִּהְיֶה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם
 יְיָ, נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנֹס. הַרְפֵּא לְשִׁבּוּרֵי לֵב, וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם. מוֹנֵה
 מִסְפָּר לְפוֹכְבִים, לְכָלֶם שְׁמוֹת יִקְרָא. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב-כֹּחַ, לְתַבּוּנָתוֹ

אין מספר. מעודד עֲנוּם יי, מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַד־אָרֶץ. עֲנוּ לַיִּי בַתּוֹדָה,
 זָמְרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְּכַנּוֹר. הַמִּכְסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמַּכִּין לָאָרֶץ מָטָר,
 הַמְצַמֵּחַ הָרִים חֲצִיר. נוֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה, לְבַנֵּי עָרֹב אֲשֶׁר יִקְרְאוּ.
 לֹא בְּגִבּוֹרַת הַסּוּס יִחְפֹּץ, לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה. רוֹצֵה יי אֶת־יִרְאָיו,
 אֶת־הַמֵּיחָלִים לְחֶסֶדוֹ. שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְי, הַלְלֵי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן. כִּי־חִזַּק
 בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ, בְּרֹךְ בְּנֵיךָ בְּקִרְבֶּךָ. הַשֵּׁם־גְּבוּלֶךָ שָׁלוֹם, חָלַב חֲטִיִּם
 יִשְׂבִיעֶךָ. הַשְׁלַח אִמְרָתוֹ אָרֶץ, עַד־מְהֵרָה יִרוּץ דְּבָרוֹ. הַנֹּתֵן שְׁלֵג בְּצִמְרָה,
 כְּפוֹר כְּאֹפֶר יִפּוֹר. מִשְׁלֵיךְ קָרְחוֹ כְּפִתִּים, לְפָנַי קָרְתוֹ מִי יַעֲמֵד. יִשְׁלַח
 דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֵם, יֵשֶׁב רוּחוֹ וַיִּזְלוּ־מַיִם. מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב, חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו
 לְיִשְׂרָאֵל. לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל־גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי־דַעוּם, הַלְלוּ־יְיָ.

הַלְלוּ־יְיָ, הַלְלוּ אֶת־יְי מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים. הַלְלוּהוּ כָּל־
 מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל־צָבָאָיו. הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיָּרַח, הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכָבֵי
 אוֹר. הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם. יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם
 יְי, כִּי הוּא צָוָה וּנְבָרָאוּ. וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם, חֲקֵ־נֹתֵן וְלֹא יַעֲבוֹר.
 הַלְלוּ אֶת־יְי מִן הָאָרֶץ, תְּנִינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת. אֵשׁ וּבָרָד שְׁלֵג וְקִיטוֹר,
 רוּחַ סְעָרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ. הָהָרִים וְכָל־גְּבְעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים.
 הַחֲיָה וְכָל־בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף. מַלְכֵי־אָרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים, שָׂרִים
 וְכָל־שְׁפָטֵי אָרֶץ. בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת, זְקֵנִים עַם־נְעָרִים. יְהַלְלוּ
 אֶת־שֵׁם יְי, כִּי־נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ, הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וְשָׁמַיִם. וַיְרַם קֶרֶן
 לְעַמּוֹ, תְּהַלֵּה לְכָל־חֲסִידָיו, לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ, הַלְלוּ־יְיָ.

הַלְלוּ־יְיָ, שִׁירוּ לַיִּי שִׁיר חֲדָשׁ, תְּהַלְתוּ בְּקִהַל חֲסִידִים. יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל
 בְּעֲשָׂיו, בְּנִי־צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם. יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחּוֹל, בַּתָּף וְכַנּוֹר
 יִזְמְרוּ־לוֹ. כִּי־רוֹצֵה יי בְּעַמּוֹ, יִפְאֵר עֲנוּם בִּישׁוּעָה. יַעֲלוּ חֲסִידִים
 בְּכָבוֹד, יִרְנְנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם. רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם, וְחָרַב פִּיפִיּוֹת
 בְּיָדָם. לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם, תּוֹכְחוֹת בְּלְאֻמִּים. לְאֹסֵר מַלְכֵיהֶם

בזקים, ונכבדיהם בכבלי ברזל. לעשות בהם משפט פתוב, הדר הוא
לקל-חסידי, הללויה.

הללויה, הללו-אל בקדשו, הללויה בקיע עזו. הללויה בגבורתיו,
הללויה כרב גדלו. הללויה בתקע שופר, הללויה בנגל וכנור.
הללויה בתף ומחול, הללויה במנים ועגב. הללויה בצלצלי-שמע,
הללויה בצלצלי תרועה. כל הנשמה תהלל י, הללויה. כל הנשמה
תהלל י, הללויה.

ברוך יי לעולם, אמן ואמן. ימלך יי לעולם, אמן ואמן.

עומדים (עד סוף שירת הים) ואומרים:

ויברך דוד את-יי לעיני כל-הקהל, ויאמר דוד, ברוך אתה יי אלהי
ישראל אבינו, מעולם ועד-עולם. לך יי הגדלה והגבורה והתפארת
והנצח וההוד, כי-כל בשמים ובארץ, לך יי הממלכה והמתנשא לכל
לראש. והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל, ובך פח וגבורה,
ובך לגדל ולחזק לכל. ועתה אלהינו מודים אנחנו לך, ומהללים
לשם תפארתך. ויברכו שם כבודך ומרומם על-כל-ברכה ותהלה.
אתה-הוא יי לבדך, את עשית את-השמים, שמי השמים וכל-צבאם,
הארץ וכל-אשר עליה, הימים וכל-אשר בהם, ואתה מחיה את-כלם,
וצבא השמים לך משתחוים.

ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים, והמים להם חמה מימנם
ומשמאלם. ויושע יי ביום ההוא את-ישראל מיד מצרים, וירא ישראל
את-מצרים מת על-שפת הים. וירא ישראל את-היד הגדלה אשר
עשה יי במצרים, וייראו העם את-יי, ויאמינו ביי ובמשה עבדו.

אז ישיר-משה ובני ישראל את-השירה הזאת ליי, ויאמרו לאמר,
אשירה ליי כי-גאה גאה, סוס ורכבו רמה בים. עזי וזמרת יי ויהי-לי

לִישׁוּעָה, זֶה אֵלֵי וְאֵנֹוהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמָמְנָהוּ. יְיָ אִישׁ מְלַחֲמָה, יְיָ
 שָׁמוּ. מִרְכַּבַת פְּרָעָה וְחִילוֹ יִרְהוּ בָיָם, וּמִבְּחַר שְׁלֹשִׁי טַבְעוֹ בַיָּם-סוּף.
 תַּהֲמַת יְכַסִּימוּ, יָרְדוּ בְּמִצּוֹלַת כְּמוֹ-אֶבֶן. יְמִינֶךָ יְיָ נְאֻדְרִי בַפֶּחַ, יְמִינֶךָ
 יְיָ תִרְעֵץ אוֹיֵב. וּבָרַב גְּאוּנֶךָ תִּהְרַס קְמִיךָ, תִּשְׁלַח חֲרוֹנֶךָ יֶאֱכַלְמוּ פֶקֶשׁ.
 וּבְרוּחַ אַפִּיךָ נַעֲרְמוּ מִיָּם, נַצְבּוּ כְּמוֹ-נֶגֶד נֹזְלִים, קָפְאוּ תַהֲמַת בְּלִבָּיָם.
 אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אֲשִׁיג אֲחַלֵּק שְׁלָל, תִּמְלֹאמוּ נַפְשֵׁי, אָרִיק חֲרָבִי,
 תּוֹרִישׁמוּ יָדַי. נִשְׁפֹּת בְּרוּחֶךָ כִּסְמוֹ יָם, צָלְלוּ כַעֲפוֹפֶרֶת בְּמִים אֲדִירִים.
 מִי-כַמְכָּה בְּאֵלִים יְיָ, מִי כַמְכָּה נְאֻדְרִי בִקְדָשׁ, נוֹרָא תַהֲלֵת עֲשֵׂה פֶלֶא.
 נְטִיתָ יְמִינֶךָ, תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ. נַחֲיֵת בְּחִסְדֶּךָ עִם-זוֹ גְּאֻלָּתָ, נִהְלַתָּ בְּעֲזֶךָ
 אֶל-נְוֵה קִדְשֶׁךָ. שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן, חִיל אַחַז יִשְׁבִּי פִלְשֵׁת. אֲזוּ נִבְהָלוּ
 אֱלוֹפֵי אֲדוּם, אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחֲזוּמוּ רַעַד, נִמְגּוּ כָּל יִשְׁבֵי כְנָעַן. תִּפְּל
 עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחַד, בְּגִדְלֵךָ זָרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן, עַד-יַעֲבֹר עִמָּךָ יְיָ,
 עַד-יַעֲבֹר עִם-זוֹ קִנִּיתָ. תִּבְאָמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר נִחְלָתֶךָ, מְכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ
 פְּעֻלָּתָ יְיָ, מִקְדָּשׁ אֲדָנִי כּוֹנֵן יְדִיךָ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

יְיָ מְלֹךְ, יְיָ מְלֹךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. כִּי לֵיָי הַמְּלוּכָה, וּמִשַׁל בְּגוֹיִם.
 וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשִׁפְט אֶת-הַר עֲשׂוֹ, וְהִיָּתָה לֵיָי הַמְּלוּכָה.
 וְכַתוּב: וְהָיָה יְיָ לְמֹלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשָׁמוּ
 אֶחָד.

(כָּל בְּרוּאֵי מַעֲלָה וּמַטָּה)

יַעֲיִדוּן יַגִּידוּן כֵּלָם כְּאֶחָד, יְיָ אֶחָד וְשָׁמוּ אֶחָד.
 שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת שְׁבִילֶךָ, וְכָל מִבֵּין יְסוּדָם יְסִפְרוּ אֶת גְּדֻלָּתֶךָ,
 וּמִהֶם יִפְּרִיחוּ כִּי הִפֵּל שְׁלֹךְ, וְאַתָּה הָאֵל הַמְּיֻחָד. יַעֲיִדוּן וְכוּ'
 לְכַבוֹת בְּחֻשְׁבָּם עוֹלָם בְּנוֹי, יִמְצְאוּ כָּל יֵשׁ בְּלִתֶּךָ שְׁנוֹי, בְּמִסְפָּר
 בְּמִשְׁקַל הִפֵּל מְנוֹי, כֵּלָם נִתְּנוּ מְרוּעָה אֶחָד. יַעֲיִדוּן וְכוּ'

מֵרֵאשׁ וְעַד סוּף יֵשׁ לָךְ סִימָן, מִזְרַח וּמִמְעַרְב צְפוֹן וְתִימָן, שְׁחַק וְתַבְל
 לָךְ עַד נְאֻמָּן, מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד. יְעִידוּן וְכוּ'
 הַכֹּל מִמֶּךָ נִזְבַּד זָבוּד, אֶתָּה תַעֲמֹד וְהֵם יֵאָבְדוּ אָבוּד, לִכֵּן כָּל יִצְוֹר
 לָךְ יִתֵּן כְּבוֹד, כִּי מֵרֵאשׁ וְעַד סוּף הֲלֵא אָב אֶחָד. יְעִידוּן וְכוּ'
 וּבִתְוֹרְתֶךָ כָּתוּב לֵאמֹר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

יְהִי־חֲסִדֶךָ יְיָ עֲלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ. מַלְכוּתֶךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְכוּת
 כָּל־עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶךָ מַלְכֵנוּ בְּכָל־דֹּר וְדֹר. שְׂאֵתָה הוּא אֲדִיר
 בְּקִדְשָׁה וְלָךְ נֶאֱדָה הַמְּלוּכָה, הַמְּלִיךְ הַקְּדוֹשׁ.

עומדים (עד סוף הקדיש) ואומרים:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מַלְכֵנוּ, הָאֵל הַמְּלִיךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ בְּשָׁמַיִם
 וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ נֶאֱדָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיר וְשִׁבְחָה, הִלֵּל
 וְזִמְרָה, עֲזֵ וּמְמַשְׁלָה, נִצַּח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֳרָת, קִדְשָׁה
 וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְלִיךְ גָּדוֹל
 (וּמְהֻלָּל) בְּתִשְׁבָּחוֹת (וי"א: בְּתִשְׁבָּחוֹת), אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת,
 הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מְלִיךְ, אֵל, חַי הַעוֹלָמִים, אָמֵן.

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיָּה,
 וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתִיָּה בְּחַיִּיכוּן וּבְיִוְמִיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא
 וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ,
 לְעֵלָם וּלְעֲלָמֵי עֲלָמֵיָּא (יְתַבְּרַךְ), וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַדָּר וְיִתְהַלֵּל שְׁמִיָּה דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן).
 לְעֵילָא לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין
 בְּעֲלָמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

סדר שחרית של חול

החזן אומר: **בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ.**

הקהל אומר והחזן אחריו: **בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.**

ואומר החזן והצבור לוחשין עמו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ, עוֹשֵׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַפֶּלַל. הַמְּאִיר לְאֶרֶץ וְלַדָּרִים עֲלֵיהָ, הַמְּחַדֵּשׁ טוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד, מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. מִה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְיָ, כָּל־כֶּמֶת בְּחֻמְךָ עֲשִׂיתָ, מְלֵאָה הָאֶרֶץ קִנְיָנֶיךָ. הַמְּלֶךְ הַמְּרוֹמֵם לְבִדּוֹ מֵאֵז, הַמְּהַלֵּל, הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מִימֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֲזָנוּ, צוֹר מִשְׁגָּבֵנוּ, מְגַן יִשְׁעָנוּ, מְשַׁנֵּב בְּעַדָּנוּ. אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל יָדְעָה, הַכִּיֵּן וּפְעַל זְהָרֵי חַמָּה, טוֹב לְצַר כְּבוֹד לְשִׂמּוֹ, מְאֹרוֹת נִתֵּן סְבִיבוֹת עֲזוֹ, פְּנוֹת צְבָאוֹת קְדוּשִׁים רוֹמְמֵי שְׂדֵי תְּמִיד יְסַפְּרוּ כְבוֹד אֵל וּקְדוּשָׁתוֹ.

יְתַבְּרָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת, וְעַל כָּל שְׂבַח מַעֲשֵׂי יְדִיד, וְהַמְּאֹרוֹת אֲשֶׁר יְצַרְתָּ הֵמָּה יִפְאָרוּךְ סֵלָה.

תַּתְּבָרָךְ (לְנִצְח) צוּרָנוּ מְלִכְנוּ וְגֹאֲלָנוּ, בּוֹרֵא קְדוּשִׁים, יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ (לְעַד) מְלִכְנוּ, יוֹצֵר מְשֻׁרְתִּים, וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתִּיו כָּל־עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמְשַׁמֵּיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל, דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֶךְ עוֹלָם. כָּל־אֲהוּבִים, כָּל־בְּרוּרִים, כָּל־גְּבוּרִים, כָּל־עוֹשִׂים בְּאִמָּה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנֵיָהֶם, וְכָל־פּוֹתְחִים אֶת פִּיָּהֶם בְּקְדוּשָׁה וּבְטָהֳרָה, (בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה), וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים, וּמְפָאֲרִים וּמְקַדְּשִׁים (וּמְעַרְצִים וּמְמַלְכִים) אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמְּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, קְדוּשׁ הוּא. וְכָל־מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה,

וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה וְשׁוֹת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנִחַת רוּחַ, בְּשִׁפְהַ
 בְּרוּיָה, בְּנִעְמָה וּבְקִדְשָׁה כָּל־מַאֲחָד עֲוֹנִים בְּיִרְאָה וְאוֹמְרִים: קְדוֹשׁ,
 קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְהַאֲוִפְנִים וְחַיּוֹת
 הַקִּדְשׁ כָּל־מַרְעֵשׂ גָּדוֹל, מְתַנַּשְׂאִים לְעַמְתָּם, מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:
 בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

לְאֵל בְּרוּךְ נִעְמֵמוֹת יִתְנוּ, לְמַלְךְ אֵל חַי וְקַיִם לְעַד זְמִירוֹת יֹאמְרוּ
 וְתִשְׁבְּחוּת (נ"א: וְתִשְׁבְּחוּת) יִשְׁמִיעוּ, כִּי הוּא לְבָדוֹ (מְרוֹם וְקְדוֹשׁ),
 פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בַּעַל מְלַחְמוֹת, זֹרֵעַ צְדָקוֹת, נוֹרָא
 תְּהִלּוֹת, בּוֹרָא רְפוּאוֹת, מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת, אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת. הַמְּחַדֵּשׁ
 טוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מְעַשֶׂה כְּרֵאשִׁית, כְּאֵמֹר: לְעֹשֶׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים,
 כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ, וּבְחֶסֶדוֹ נִתְּנָם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר
 הַמְּאוֹרוֹת.

אַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבְּתֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חֲמֵלָה גְּדוֹלָה וַיִּתְּרָה חֲמֵלָתְ עָלֵינוּ.
 אֲבִינוּ מְלַכְנוּ, בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבִטְחוּ-בְךָ, וְתִלְמָדִם לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת
 חֲקֵי חַיִּים, בֶּן תְּחַנְּנֵנוּ וְתִלְמָדֵנוּ. אֲבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן, הַמְּרַחֵם, רַחֵם נָא
 עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלַבְנוּ (בִּינָה) לְהִבִּין וּלְהַשְׁפִּיל וּלְשַׁמּוֹעַ, לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד,
 לְשַׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וְהֵאִירָה
 עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ, וְדַבֵּק לְבָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וַיַּחַד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה
 אֶת שְׁמֶךָ, כִּי שֵׁם קְדֻשְׁךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת נִקְרָא עָלֵינוּ, עֹשֶׂה עִמָּנוּ חֶסֶד
 בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. הֵאֵל הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, מְהִרָה בְּאַהֲבָה תָּרִים
 קַרְנֵנוּ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי כָךְ בְּטַחְנוּ לֹא נִבּוֹשׁ,
 וּבְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל חֲסִינוּ, לֹא נִפְלֵם וְלֹא נִכְשָׁל לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עַד, כִּי
 אֲבִינוּ וְאֱלֹהֵינוּ אַתָּה, וְרַחֲמֶיךָ וְחֶסֶדְךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ נִצַּח סְלָה
 וְעַד, וְנִגְיֵלָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתְךָ. (מֵהַר) וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשְׁלוֹם
 מְהִרָה מְאַרְבַּע פְּנּוֹת הָאָרֶץ, וְתוֹלִיכְנוּ מֵהַרָּה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ, כִּי

אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אֲתָהּ, וּבָנוּ בְּחֶרֶף מְכַל עִם וְלִשׁוֹן. וְקִרְבָּתָנוּ (מְלִכְנוּ)
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סָלָה בְּאֲמַת, לְהוֹדוֹת לְךָ וְלִיְחֻדְךָ בְּאֲמַת וּבְאֲהָבָה. בְּרוּךְ
אֲתָהּ יי, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֲהָבָה.

הקורא ק"ש צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח בין הדבקים כגון על לבכך, על לבבכם. הקורא ק"ש צריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה. צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתין בזיין של "תזכרו" ושל "וזכרתם". אין הש"ץ צריך להנמיך את קולו בפסוקי התוכחה.

המתפלל יחיד אומר: אֵל מְלֶךְ נְאֻמָּן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי | אֶחָד.

אומ' בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתָו לְעוֹלָם וָעֵד.

וְאֶהְבֶּתְךָ אֵת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לְבָבְךָ וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ. וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל-לְבָבְךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָדְךָ
וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ.
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל-מַזְזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

וְהָיָה אִם-שָׁמַעְתָּ שְׁמֵעוּ אֶל-מְצוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאֶהֱבָה אֶת-יי אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ בְּכָל-לְבַבְכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם. וּנְתַתִּי
מִטֶּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפֹּת דְגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וּיְצַהֲרֶךָ.
וּנְתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלֹת וּשְׂבַעְתָּ. הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אֶף-יי בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת-יְבוּלָהּ וְאֶבַדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יי נָתַן לָכֶם.
וּשְׁמַתֶּם אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהַ עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת
עַל-יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ. וּכְתַבְתָּם

על-מזוזות ביתך ובשעריך. למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי לאבותיכם לתת להם בימי השמים על-הארץ. ויאמר יי אל-משה לאמר. דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על-כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על-ציצת הכנף פתיל תכלת. והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את-כל-מצות יי ועשיתם אתם ולא-תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר-אתם זנים אחריהם. למען תזכרו ועשיתם את-כל-מצותי והייתם קדשים לאלהיכם. אני יי אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יי אלהיכם. (הציבור אומר: אמת).

החזן חוזר ואומר: יי אלהיכם אמת.

יציב, ונכון, וקיים, וישר, ונאמן, ואהוב, וחיבי, ונחמד, ונעים, ונורא, ואדיר, ומתקן, ומקבל, וטוב, ויפה, הדבר הזה עלינו לעולם ועד. אמת הוא אלהי עולם מלפנו, צור יעקב, מגן ישענו, לדור ודור הוא קיים, ושמו קיים, וכסאו נכון, ומלכותו נאמנותו לעד קימת (נ"א: קימת). ודבריו חיים וקיימים ונאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים. על אבותינו ועלינו, על בנינו ועל דורותינו, ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך. על הראשונים ועל האחרונים, דבר טוב וקיים, אמת ונאמונה, חק-נתן ולא יעבור. אמת שאפה הוא יי אלהינו, מלפנו מלך אבותינו, גואלנו גואל את אבותינו, צורנו צור ישועתנו, פודנו ומצילנו מעולם הוא שמו, ואין אלהים עוד זולתך.

עזרת אבותינו אפה הוא מעולם, מגן ומושיע (להם ו) לבניהם אחריהם בכל דור ודור. ברום עולם מושבך, ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ. (אמת) אשרי איש שישמע אל מצותיך, ותורתך ודברך שים על לבו. אמת אפה הוא אדון לעמך, ומלך גדול וגבור לריב

את ריבם. אַמֶּת אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ. (אַמֶּת) בְּמִצְרִים נִגְלִיתָ, כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָ, בְּכוֹרְךָ (יִשְׂרָאֵל) גָּאֵלְתָּ, יָם סוּף בְּקַעַתָּ, יָדַיִם טִבַּעְתָּ, יָם לִיבִשָׁה שָׁמַתָּ, וַיִּדְיִדִים עָבְרוּ, וַיִּכְסּוּ מִיָּם צָרִיחֶם, אָחַד מֵהֶם לֹא נוֹתֵר. וְעַל זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוֹבִים לְאֵל, וְנִתְּנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת (נ"א: וְתִשְׁבָּחוֹת), בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת, לְמֶלֶךְ אֵל רַם וְנִשְׂא, חַי וְקַיִם, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מִשְׁפִּיל גְּאִים, מְגַבִּיָּה שְׁפָלִים, מוֹצִיא אֲסִירִים, וּפּוֹדֵה עֲנָוִים, וְעוֹזֵר דָּלִים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שְׂוַעַם אֱלֹיו. תְּהִלָּה (נ"א: תְּהִלּוֹת) לְאֵל עֲלִיוֹן בְּרוּךְ הוּא. מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עֲנוּ שִׁירָה בְּשִׁמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֵם: מִי־כַמְכָּה בָּאֵלֵם יי, מִי כַמְכָּה נֶאֱדָר בְּקֶדֶשׁ, נוֹרָא תְּהִלַּת עֲשֵׂה פֶלֶא. שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִּים לְשִׁמְךָ (הַגְּדוֹל) עַל שְׁפַת הַיָּם, יַחַד כָּלֵם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יי יְמֶלֶךְ לְעֵלִים וְעַד. בְּגִלְל אַבּוֹת תּוֹשִׁיעַ בְּנִים, וְתִבְיָא גְּאֵלָה לְבְנֵי בְּנֵיהֶם, כִּי מַעוֹלֵם אַתָּה גּוֹאֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יי, גְּאֵל יִשְׂרָאֵל.

יכוון פניו כנגד מקום המקדש כאשר רגליו זו אצל זו, יעמוד ולא ישען ויכוף ראשו מעט, צריך לכוון בכל הברכות, ולפחות בברכה הראשונה.

בחזרה החזן אומר בלחש: אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֶה אֶת הַפֶּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אַבּוֹת, וּמִבְיָא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוּ בְּאַהֲבָה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֵל חַי).

מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מַגֵּן אֲבֹרָהֶם.

אֶתְּהָ גְבוּר לְעוֹלָם אֲדוֹנֵי, מְחִיָּה מֵתִים אֶתְּהָ רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בקיץ: מוריד הטל

בחורף: משיב הרוח ומוריד הגשם

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, מְתִיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָה, מִי כְמוֹךְ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ, מְלֶךְ מֵמִית וּמְחִיָּה (ו) מְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: מִי כְמוֹךְ אֵב הַרְחָמִים, זְכוּר יְצוּרֶיךָ בְּרַחֲמִים מֵמִית וּמְחִיָּה).

וְנִגְאֵמֶן אֶתְּהָ לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתְּהָ יְיָ, מְחִיָּה הַמֵּתִים.

החזן והקהל אומרים בחזרה:

כְּתוּר יִתְּנוּ לָךְ הַמוֹנֵי מַעֲלָה עִם קְבוּצֵי מִטָּה, יַחַד כֻּלָּם קִדְּשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ, כָּמָה שְׁנֵי אֲמַר עַל יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר, קִדּוֹשׁ קִדּוֹשׁ קִדּוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וּבְדַבְרֵי קִדְּשֶׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר: יְמֶלֶךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הִלְלוּיָהּ.

לְדוֹר וָדוֹר נְמַלִּיךָ לְאֵל, כִּי הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקִדּוֹשׁ, וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וְקִדּוֹשׁ אַתְּהָ. בְּרוּךְ אַתְּהָ יְיָ, הָאֵל הַקִּדּוֹשׁ (בעשרת ימי תשובה: הַמְּלֶךְ הַקִּדּוֹשׁ).

אַתְּהָ חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאַנוּשׁ בִּינָה, וְחַנּוּן מֵאֲתָךְ דַּעַה וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל. בְּרוּךְ אַתְּהָ יְיָ, חוֹנֵן הַדַּעַת.

הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקַרְבְּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבְדוֹתֶיךָ, וְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשְׁבּוּכָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתְּהָ יְיָ, הַרוֹצֵה בְּתִשְׁבּוּכָה.

סִלַּח־לָנוּ, אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל־לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתְּהָ. בְּרוּךְ אַתְּהָ יְיָ, חַנּוּן הַמְּרַבֵּה לְסִלּוֹחַ.

רְאֵה נָא בְעֵינַיִנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאֹלֵנוּ מִלְּפָנָיו מִהֲרָה לְמַעַן שְׁמֹךְ, כִּי
(אֵל) גּוֹאֵל חֲזַק אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בתענית ציבור אם נוכחים לפחות ששה צמים אומר החזן בחזרה "עננו" ואם לאו אומר
ב"שמע קולנו".

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ בְיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ, וְאֵל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשְׁמוֹעַ תַּפְלֵתֵנוּ,
וְאֵל תַּתְּעַלֵּם מִבְּקִשְׁתֵּנוּ. הֲיִהְיֶה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֲנֵנוּ, (נ"א: לְשׁוֹעֲתֵנוּ) טָרֵם נִקְרָא אֶתָּה תַעֲנֵנָה,
כַּדְּבַר שְׁנֵאמַר: וְהִיָּה טָרֵם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶנָּה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע. כִּי אֶתָּה פוֹדֶה
וּמַצִּיל בְּכָל עַת צָרָה וְצוּקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַעֲוֹנָה בְּעַת צָרָה וּמוֹשִׁיעַ.

רְפָאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְלֹתֵנוּ אֶתָּה, וְהַעֲלֵה
רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ (וּלְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ), כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן
וְנִצְאָמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרַךְ עֲלֵינוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְאֶת כָּל מִינֵי
תְּבוּאָתָהּ, וְתַן טַל (בַּחוּרף מוֹסִיפִים: וּמָטָר) לְבִרְכָּה עַל (כָּל) פְּגִי הַאֲדָמָה
וְשַׁבַּע אֶת הָעוֹלָם מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ, וְתַן בְּרַכָּה, וְנוּחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ, וּבְרַךְ אֶת שְׁנוֹתֵינוּ פְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבֹרָכוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מְבָרַךְ הַשָּׁנִים.

תִּקְעַ בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לַחֲרוּתֵנוּ, וְשֹׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלִיּוֹתֵינוּ, (וּקְבֹצֵנוּ יַחַד
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ). בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְחִלָּה, וְתַמְלִיךְ עֲלֵינוּ אֶתָּה
(מִהֲרָה) לְבִדְךָ (בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים), בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מְלִיךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט (בַּעֲשֵׂר יְמֵי תְּשׁוּבָה: הַמְלִיךְ הַמִּשְׁפָּט).

וְלַמְּלָשִׁינִים כָּל תְּהִי תַקְוָה, וְכָל הַמִּינִים כָּלֵם כְּרָגַע יֵאבְדוּ, וְכָל

אוֹיְבֵיךָ מִהֲרָה יִפְרְתוּ, וּמְלָכוֹת זְדוֹן מִהֲרָה תִּעַקֵּר וּתִשְׁבֵּר וּתְכַנִּיעַ
אוֹתָם בְּמִהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנִּיעַ זְדִים.

עַל הַחֲסִידִים וְעַל הַצַּדִּיקִים וְעַל גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעַל פְּלִיטַת עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים
בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֻלְקָנוּ עִמָּהֶם, לְעוֹלָם לֹא נָבוֹשׁ כִּי כָךְ
בְּטַחְנוּ מִלְּךָ עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְשַׁעַן וּמְבַטָּח לַצַּדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וּבָנִה אוֹתָהּ בְּנֵן עוֹלָם בְּמִהֲרָה
בְּיָמֵינוּ.

בתשעה באב מוסיפים:

רַחֵם יי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁפָּן כְּבוֹדְךָ,
וְעַל הַעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרָבָה וְהַשׁוֹמְמָה, הַנִּתְּוֶנָה בְּיַד זָרִים, הַרְמוֹסָה בְּכַף עַרְצִים, וְיִבְלַעוּהָ
לְגִיוֹנוֹת, וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמְּךָ נִתְּתָה וּלְזֶרַע יַעֲקֹב יִרְשָׁה הוֹרֶשְׁתָּה. נַעֲרָה
יי אֱלֹהֵינוּ מִעַפְרָה, וְחִקִּיצָה מֵאַרְץ דְּוִיָּה, נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרַ שְׁלוֹם, וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גוֹיִם,
כִּי בָאֵשׁ הִצַּתָּהּ, וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לְבַנוֹתָהּ, כְּאִמּוֹר וְאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נָאִם יי חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב
וְלְכַבֹּד אֶהְיֶה כְּתוֹכָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאֲבְלֵי עַמּוֹ וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם.

אַתָּה צָמַח דָּוִד עַבְדְּךָ בְּמִהֲרָה תְצַמִּיחַ, וְקַרְנֵנו תְּרוּם בִּישׁוּעַתְךָ, כִּי
לִישׁוּעַתְךָ קוֹיֵנו כָּל הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְצַמִּיחַ קָרְן יְשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, וְחוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עֲלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתָנוּ וְאֶת תְּחִנָּתָנוּ, כִּי אָב מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה
הוּא מְעוֹלָם, וְלֹא נָשׁוּב רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.

בתענית ציבור היחיד הצם אומר:

עֲנֵנוּ יי עֲנֵנוּ בְיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ, וְאֵל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשְׁמוֹעַ תַּפְלֵתֵנוּ, וְאֵל תַּתְּעַלֵּם מִבְּקָשְׁתָּנוּ. הִיָּה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֲנוּ, (נ"א: לְשׁוֹעֲתָנוּ) טָרֵם נִקְרָא אֶתָּה תַּעֲנֶה, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה טָרֵם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע, כִּי אֶתָּה פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה.

כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה וְתַחֲנוּן אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה.

רְצֵה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֵל תַּפְלֵתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וּתַפְלֵתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקַּבֵּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בראש חודש ובחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, יִגַּיעַ, יִרְאֶה וְיִרְצֶה, וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד, וְיִזְכֹּר זְכוֹרֵנוּ וְזְכוֹרֵן אֲבוֹתֵינוּ, וְזְכוֹרֵן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְזְכוֹרֵן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ, וְזְכוֹרֵן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ (לְפִלִּיטָה) לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן בְּיוֹם (בראש חודש: רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. בחוה"מ של פסח: חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. בחוה"מ של סוכות: חַג הַסּוּכּוֹת הַזֶּה) זְכוֹרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאָז. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן.

בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין
כל הציבור לשוח עמו ואומרים
"מודים דרבנן":

מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ
יוֹצֵר בְּרָאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהִחַיִּיתָנוּ
וְקִמַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲיִינוּ וּתְחַנְּנוּ וּתְאַסּוּךָ
גְּלִיּוֹתֵינוּ מֵאֲרַבְעַת כַּנּוֹפֹת הָאָרֶץ, וְנָשׁוּב
לְשִׁמּוֹר חַקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאֵמֶת
וּבְלֵבב שְׁלֵם, עַל שְׁאֵנוּ מוֹדִים לָךְ.
(בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת).

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
נְסִיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת,
עָרַב וְבָקֵר וְצָהָרִים, הַטּוֹב כִּי
לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם כִּי לֹא
תָמוּ חֲסֵדֶיךָ וּמַעֲוָלָם קוֹיֵנוּ לָךְ.
לֹא הִכְלַמְתָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ וְלֹא
עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא הִסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ מִמָּנוּ.

בחנוכה ובפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמַּלְחָמוֹת וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שֶׁעָשִׂיתָ
עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ, בְּיָמִים הֵּהֵם בְּזִמְן הַזֶּה.

בחנוכה

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בֶן יוֹחָנָן כִּהֵן גְּדוֹל חֲשֵׁמוֹנָאֵי
וּבְנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה
לְשִׁכְחֵם מִתּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ,
וְאֵתָהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בַּעַת צָרָתָם,
רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דִּנְתָּ אֶת דֵּינָם, נִקְמַתָּ אֶת
נִקְמַתָם, מְסַרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד
מְעֻשִׂים, וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְרָשָׁעִים בְּיַד
צַדִּיקִים, וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ
שֵׁם גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ בְּעוֹלָם, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ

בפורים

בְּיָמֵי מָרְדֳּכַי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הַמֶּן
הַרְשָׁע, וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לְהַרְגוֹ
וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנְּעַר
וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם
אֶחָד בַּשָּׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם
עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם
לְבוֹז. וְאֵתָהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
הִפְרַתָּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת

בפורים

מחשבתו, והשבות לו גמולו
בראשו, ותלו אותו ואת בניו
על העץ. וכשם שעשית עמהם
נס, כן עשה עמנו יי אלהינו
פלא ונסים בעת הזאת, ונודה
לשמך הגדול סלה.

בחנוכה

תשועה גדולה. ואחר כך באו בניך לדביר
ביתך, ופנו את היכלך, וטהרו את מקדשך,
והדליקו נרות בחצרות קדשך, וקבעום שמונה
ימים בהלל ובהודאה. וכשם שעשית עמהם
נס, כן עשה עמנו יי אלהינו פלא ונסים בעת
הזאת, ונודה לשמך הגדול סלה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: זכור רחמיך וכבוש את בעסך, פלה דכר וחרב
ורעב ושבי ומשחית ומגפה וכל מחלה, מעלינו ומעל כל בני ברייתך).
על כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד, כל החיים יודוך סלה,
ויהללו לשמך הטוב באמת.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: וכתוב לחיים טובים כל בני ברייתך).
ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

בירושלים וברוב א"י נושאים הכהנים כפיהם בחזרה ואם אין כהן, החזן אומר:
אלהינו ואלהי אבותינו, ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי
משה עבדך, האמורה מפי אהרן ובניו פהנים עם קדושיך, כאמור: יברך יי
וישמך. (הקהל עונה: בן יהי רצון) יאר יי פניו אליך ויחנך. (הקהל עונה: בן יהי רצון)
ישא יי פניו אליך וישם לך שלום. (הקהל עונה: בן יהי רצון).

שים שלום, טובה וברכה, (חיים), חן וחסד ורחמים, עלינו ועל
כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך, פי באור פניך
נתת לנו יי אלהינו, תורת חיים, אהבה וחסד, צדקה, ברכה, ישועה
ורחמים וחיים ושלום, וטוב יהיה בעיניך (לברכנו ו) לברך את כל
עמך ישראל תמיד בכל עת ובכל שעה בשלומך.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: בספר חיים, ברכה ושלום, פרנסה טובה, וישועה

וְנִחַמָּה חַן וְחֶסֶד נִזְכָּר וְנִפְתָּח לְפָנֶיךָ, אָנוּ וְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לַחַיִּים (טוֹבִים) וְלַשְּׁלוֹם).

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם, (אָמֵן).

בחזרה החזן אומר פסוק זה בלחש:

יְהִי לְרִצּוֹן אֱמִרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי, נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תְדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֶּף נַפְשִׁי, וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָה לְכָל תְּהִיָּה. יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי, שְׁפָל הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה, תִּפְרַע עֲצָתָם וְתִתְקַלַּק מִחֲשׁוֹבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי, שֶׁתִּפְתַּח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה, שַׁעֲרֵי חֲכָמָה, שַׁעֲרֵי בִינָה, שַׁעֲרֵי דַעְיָה, שַׁעֲרֵי פְרָנְסָה וְכֻלְּכֵלָה, שַׁעֲרֵי חַיִּים, חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ.

יְהִי לְרִצּוֹן אֱמִרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתַחַלְּקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ).

במקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה. בחזרת הש"ן הקהל צריך לעמוד ולכוין לכל הברכות ולענות "ברוך הוא וברוך שמו" על הזכרת השם, "ואמן" אחר כל ברכה.

בראש חודש, חוה"מ וחנוכה אומרים כאן את ההלל, בעמ' 200.

סדר שני וחמישי

אלו הימים שאין אומרים תחנה: שבת; ראש חודש; מערב יוה"כ עד ר"ח חשוון; חנוכה; ט"ו בשבט; פורים קטן שני ימים; פורים גדול שני ימים; בירושלים בט"ז באדר (או באדר ב') אם חל ביום א'; כל חודש ניסן; יום העצמאות; פסח שני (יד אייר); ל"ג בעומר (יח אייר); יום שחרור ירושלים (כח אייר); מר"ח סיוון עד י"ב בו כולל; ט' באב (י' באב אם חל ט' בשבת); ט"ו באב; בביכ"נ שיש חתן בשבעת ימי המשתה; בביכ"נ שיש שם ברית באותו יום או שנשמצא מוהל או סנדקו או אבי הבן הנימול בו ביום ובבית האבל. (מנהג קדמון בק"ק רומא יע"א שלא להתחיל לומר תחנה בערב שבת אחר הפסק ימי ניסן ותשרי).

וַעֲתָה אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת-עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיַד
 חֲזָקָה וּתְעוֹשֵׁי-לָךְ שֵׁם כְּיוֹם הַזֶּה, חֲטָאנוּ רָשָׁעֵנוּ. אֲדַנִּי כְּכֹל-צְדָקֹתֶיךָ
 יִשְׁבֹּנָא אַפְּךָ וַחֲמַתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַם הִרְקֵדְשָׁךְ, כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת
 אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמְּךָ לְחֶרֶף לְכֹל-סְבִיבֹתֵינוּ. וַעֲתָה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ
 אֶל-תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל-תְּחִנוּנָיו וְהָאֵר פְּנֵיךָ עַל-מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם, לְמַעַן
 אֲדַנִּי.

בימות הצום מתחילים כאן:

הַטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וְשָׁמַע פִּקְח עֵינֶיךָ וּרְאָה שְׁמַמְתֵּינוּ וְהָעִיר
 אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיהָ, כִּי לֹא עַל-צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפְּלִיִם תְּחַנּוּנֵינוּ
 לְפָנֶיךָ כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ הֶרְבִּים. אֲדַנִּי שְׁמַעָה, אֲדַנִּי סְלַחָה, אֲדַנִּי הִקְשִׁיבָה
 וַעֲשֵׂה אֶל-תְּאֵחֶר, לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִּי-שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל-עִירְךָ וְעַל-עַמְּךָ.

אם אין מניין אומרים את י"ג המידות בניגון טעמי התורה.

אֵל הוֹרְתָנוּ לֹאמַר (מִדּוֹת) שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, וּזְכֹר לָנוּ (הַיּוֹם) בְּרִית
 שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, (כְּמוֹ) שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעַנּוּי מִקְדָּם, וְכֵן כְּתוּב (בְּתוֹרָתְךָ):
 וַיֵּרַד יְיָ בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שֵׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ. וְשֵׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא, יְיָ יְיָ, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם
 וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים, נִשְׂא עוֹן וּפָשַׁע וַחֲטָאָה וְנִקְיָה.
 וְסַלְחָתָ לְעוֹנָיו וְלַחֲטָאתָנוּ וּנְחַלְתָּנוּ. סְלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ,
 מִחַל לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעֵנוּ. כִּי-אַתָּה אֲדַנִּי טוֹב וְסַלַח, וְרַב-חֶסֶד
 לְכֹל-קוֹרְאֶיךָ. כִּי עַמְּךָ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּזְרָא. לְמַעַן-שְׁמֶךָ יְיָ, וְסַלְחָתָ
 לְעוֹנָיו כִּי רַב-הוּא.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תְּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ וְאֵל תְּתַעַלַם מִתְּחַנְתָּנוּ,
 שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֶרְךָ בְּדָבָר הַזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגַדְנוּ, גָּזַלְנוּ, דִּבְרָנוּ דְּפִי, הֶעָוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, זָדְנוּ, חָמְסָנוּ,
טָפְלָנוּ שָׁקַר, יַעֲצָנוּ רַע (וי"א: יַעֲצוֹת רַעוֹת), כִּזְבָּנוּ, לָצָנוּ, מָרְדְּנוּ, נֹאצָנוּ,
סָרְרָנוּ, עֹוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צָרְרָנוּ, קִשְׁיֵנוּ עָרְף, רִשְׁעָנוּ, שְׁחַתְנוּ, תַּעֲבָנוּ,
תַּעֲיֵנוּ, תַּעֲתַעְנוּ. סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ,
וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל-הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי-אַמֶּת עָשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא
כָּל הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי, אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל
חַדְרֵי בָטָן וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אֵין כָּל דְּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ וְאֵין נִסְתָּר
מִנְּךָ. יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח
וְתִמְחַל-לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ.

בעשרת ימי תשובה, וערב יום הכיפורים אומרים:

אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חָטְאָנוּ לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אֵין לָנוּ מְלָךְ אֶלָּא אַתָּה.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ בְּטַל מִמֶּנּוּ (כָּל) גְּזֵרוֹת קִשׁוֹת (וְרַעוֹת).
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שְׁנֵה טוֹבָה.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ בְּטַל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ עֲצוֹר (נ"א: מְנַע) מִגְּפָה מִנְּחֻלְתֶּךָ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ כִּלְה דְּבָר וְרַעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ זְכוּר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ.
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ קָרַע רוּעַ גִּזַּר דִּינָנוּ.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מְחֹק שְׁטֵר חוֹבוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סֶלַח וּמְחֹל לְעֹנוּתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ אֵל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְפָּנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכַרְנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זַפְיוֹת.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַצֵּמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֵב.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְלֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

בשני וחמישי ובימות הצום אומרים:

תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ אַפֶּךָ וְחַמְתֶּךָ.
 תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ בִזְהָ וְשִׁבְיָהּ.
 תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ גְלוֹת וְטִלְטוּל.
 תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ דָּבָר וּמִשְׁחִית.
 תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ הַנְּהָ עַל הַנְּהָ.
 תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ וְסֵת עֲבוּדָה זָרָה.
 תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ זַעַם וְעִבְרָה.

תְּכַלֶּה מִמְנוּ חֲרוֹנָה וְקִצְפָּה.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ טְנוּף מְעֵשִׂים רָעִים.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ יֵצֵר הָרָע.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ כְּלִיזֹן עֵינִים.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ לֹחֲמִים וְלֹחֲצִים.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ מְלֹאךְ הַמְּנוֹת.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ נִגְף וְחָרוֹן.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ שְׁנֵאת חָנָם.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ עֵין הָרָע.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ פִיק בְּרַפִּים.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ צָרָה וְצוּקָה.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ קִלּוֹן וְחֲרָפָה.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ רָעִי (ו"א: רַעַת) אָדָם.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ שְׁלִטוֹנִים קָשִׁים.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ שְׁמוּעוֹת רָעוֹת.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ תַּחֲרוּת וְאִיבָה.
 תְּכַלֶּה מִמְנוּ כָּל מִינֵי פְרַעֲנוּיֹת וְכָל מִינֵי יִסּוּרִים וְחֲלָאִים רָעִים, אָמֵן.

ע"כ בשני ובחמישי ובימות הצום.

נפילת אפים

בכל יום יושבים ונופלים על פניהם בנטיה על יד שמאל, וכשיש לו תפילין בשמאלו יפול על ימינו. במקום שאין ס"ת יאמר התחינה בלא נפילת אפים.

רְחוּם וְחַנוּן חָטְאֵנוּ לְפָנֶיךָ, רַחֵם עָלֵינוּ (וְהוֹשִׁיעֵנוּ).

לְדָוִד אֱלֹהֶיךָ יְיָ נִפְשִׁי אֶשְׂא. אֱלֹהֵי בְךָ בְּטַחְתִּי אֶל-אֲבוֹשָׁה, אֶל-יַעֲלָצוּ

אויבי לי. גם כל-קוֹיף לא יבשו, יבשו הבוגדים ריקם. דְרָכֶיךָ יי
הודיעני, ארחותיך למדני. הדריכני באמתך ולמדני כי-אתה אלהי
ישעי, אותך קויתי כל-היום. זכר-רחמיך יי וחסדיך, כי מעולם המה.
חטאות נעורי ופשעי אל-תזכר, כחסדך זכר-לי-אתה, למען טובך
יי. טוב-וישר יי, על-כן יורה חטאים בדרךך. ידרך ענוים במשפט,
וילמד ענוים דרכו. כל-ארחות יי חסד ואמת, לנצרי בריתו ועדתיו.
למען-שמך יי, וסלחת לעוני כי רב-הוא. מי-זה האיש ירא יי, יורנו
בדרךך יבחר. נפשו בטוב תלין, וזרעו יירש ארץ. סוד יי ליראיו,
ובריתו להודיעם. עיני תמיד אל-יי, כי הוא-יוציא מרשת רגלי.
פנה-אלי ונגני, כי-יחיד ועני אני. צרות לבבי הרחיבו, ממצוקותי
הוציאני. ראה עניי ועמלי, ושא לכל-חטאותי. ראה-איבי פי-רבו,
ושנאת חמס שנאוני. שמרה נפשי והצילני, אל-אבוש כי-חסיתי בך.
תם-וישר יצרוני, כי קויתיך. פדה אלהים את-ישראל, מפל צרותיו.

בשני ובחמישי מוסיפים:

שיר המעלות, ממעמקים קראתיך יי. אדני שמעה בקולי תהינה
אזניך קשבות, לקול תחנוני. אם-עונות תשמר-יה, אדני מי יעמד.
כי-עמך הסליחה, למען תנרא. קויתי יי קויתה נפשי, ולדברו הוחרלתי.
נפשי לאדני, משמרים לבקר שמרים לבקר. יחל ישראל אל-יי, כי-עם
יי החסד, והרבה עמו פדות. והוא יפדה את-ישראל, מפל עונותיו.

אם-עונינו ענו בנו יי עשה למען שמך, פי-רבו משובתינו לך
חטאנו. מקוה ישראל מושיעו בעת צרה, למה תהיה כגר בארץ
וכארח נטה ללון. למה תהיה פאיש נדהם כגבור לא-יוכל להושיע,
ואתה בקרבנו יי ושמך עלינו נקרא אל-תניחנו. מי-אל כמותך נשא עון
ועבר על-פשע לשארית נחלתו, לא-החזיק לעד אפו כי-חפץ חסד

הוא. ישוב ירחמנו יכבש עונותינו, ותשליך במצלות ים כל-חטאותם.
 תתן אמת ליצקב חסד לאברהם, אשר-נשבעת לאבותינו מימי קדם.
 זכר ברית אברהם ועקדת יצחק, ושוב ברחמים על שארית
 ישראל, והושיענו למען שמוך. זכר ברית אברהם ועקדת יצחק
 והשב שבות אהלי יצקב, והושיענו למען שמוך. אל-תעזבני יי, אלהי
 אל-תרחק ממני. חושה לעזרתי, אדני תשועתי.

אבינו הרחמן הושיענו, למען שמוך.

אלהינו ואלהי אבותינו, בך בטחנו לא נבוש, והושיענו למען שמוך.
 גדול אתה וגדול שמוך בגבורה, דרשנוך יי אלהינו המצא לנו,
 והושיענו למען שמוך.

העתר לנו בהמון רחמיה, ואל תבישנו משכרנו, והושיענו למען שמוך.
 זכר רחמיה יי וחסדיך פי מעולם המה, חמל עלינו כאב על בנים,
 והושיענו למען שמוך.

טוב אתה ומטיב לקויה, יכבשו רחמיה את כעסך מעלינו,
 והושיענו למען שמוך.

כלה אל תעש לשאריתנו, לא נבוש ממשאלותינו,
 והושיענו למען שמוך.

מלפניך אל תשליכנו, נוראות בצדק תעננו אלהי ישענו,
 והושיענו למען שמוך.

סעדנו בך וננשעה, סלח נא לכל עוונותינו, והושיענו למען שמוך.
 לעת צרה היא ולך לבד להושיע, עננו כעת צרתנו,
 והושיענו למען שמוך.

פניך אל תסתר ממנו, פדנו והצילנו מכל צרותינו,
 והושיענו למען שמוך.

צִדִּיק אַתָּה יי, צְדָקוֹת אָהַבְתָּ, צְדָקָה עָשִׂה עִמָּנוּ, צַעֲקוֹתֵנוּ תַעֲלֶה
לְמָרוֹם, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

קוֹלֵנוּ תִשְׁמַע וְתַחֵן, רַחֵם עָלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ כִּי מְאֹד צָר לָנוּ,
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

שְׁוֹעֵתֵנוּ תִקַּבַּל בְּרַצוֹן, שְׁאֵלוֹתֵינוּ תִמְלֵא בְרַחֲמִים,
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

תַעֲלֶה תִפְלֹתֵנוּ לְמַעוֹן שְׁמֶיךָ, תִמְצָא תַחֲנֻנֹתֵנוּ חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרַצוֹן
מִלְפָּנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

כִּי אֵין לָנוּ אֱלֹהִים אַחֵר אֶלָּא אַתָּה, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

אֵין לָנוּ מִלֶּךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל מִפְּרִיָס וּמִרַחֵם בְּכָל
עַת צָרָה וְצוּקָה, אֵין לָנוּ מִלֶּךְ אֶלָּא אַתָּה, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

אֲבִינוּ הִרְחַמְנוּ, הוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

(לְמַנְצַח מְזוֹר לְדוֹד). יַעֲנֶךָ יי בְּיוֹם צָרָה, יִשְׁגָּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב. יִשְׁלַח-עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁ, וּמַצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ. יִזְכֹּר כָּל-מַנְחָתְךָ, וְעוֹלָתְךָ
יִדְשָׁנָה סֵלָה. יִתֵּן-לְךָ כֹּלְכִבְדְּךָ, וְכָל-עֲצָתְךָ יִמְלֵא. נִרְנָנָה בִישׁוּעָתְךָ
וּבְשֵׁם-אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל, יִמְלֵא יי כָּל-מְשָׁאוֹתֶיךָ. עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי הוֹשִׁיעַ
יי מְשִׁיחוֹ, יַעֲנֶהוּ מְשִׁמֵי קִדְשׁוֹ, בְּגִבּוֹרֹת יִשַׁע יְמִינוֹ. אֱלֹהֵי בְרִכָּב וְאֱלֹהֵי
בְּסוּסִים, וְאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם-יי אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר. הִמָּה פָּרְעוֹ וְנִפְלוֹ, וְאֲנַחְנוּ
קַמְנוּ וְנִתְעוֹדַד. יי הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם-קִרְאָנוּ.

הוֹשִׁיעָה אֶת-עַמֶּךָ וּבְרַךְ אֶת-נַחֲלָתְךָ, וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד-הָעוֹלָם.
אֲבִינוּ מִלְּפָנֵינוּ חֲנֵנוּ וְעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים, עָשִׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ.

בכל יום אומרים:

וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדְעַ מַה-נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ. זְכַר-רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחַסְדֶיךָ,
כִּי מַעֲוֹלָם הָמָּה. אֶל-תִּזְכַּר-לָנוּ עֲוֹנֹת רֵאשֵׁנִים, מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ,
כִּי דָלוּנוּ מְאֹד. חָנּוּנוּ יְיָ חָנּוּנוּ, כִּי-רַב שְׂבַעֲנוּ בּוֹז. בְּרַגְזוֹ רַחַם תִּזְכּוֹר.
כִּי-הוּא יָדַע יִצְרָנוּ, זְכוֹר כִּי-עָפַר אֲנַחְנוּ. עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל-דְּבַר
כְּבוֹד-שְׁמֶךָ, וְהִצִּילָנוּ וְכִפַּר עַל-חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

החזן אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא (עונים: אָמֵן). בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתִיהַ,
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתִיהַ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא
וּבְזֵמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא מְבָרַךְ,
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא (יְתַבְרַךְ), וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַדַּר וְיִתְהַלַּל שְׁמִיהַ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עונים: אָמֵן).
לְעִילָא לְעִילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין
בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עונים: אָמֵן).

בימים שאין בהם קריאת התורה עוברים לעמ' 46.

הוצאת ספר תורה

וַיְהִי בְּנִסּוֹעַ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה יְיָ וַיִּפְצוּ אֲבִיבֶיךָ, וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ
מִפְּנֵיךָ. קוּמָה עֲזֹרְתָהּ לָנוּ, וּפְדָנוּ לְמַעַן חַסְדֶיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה,
וּדְבַר-יְיָ מִירוּשָׁלַיִם. יְיָ שְׁמֶךָ לְעוֹלָם, יְיָ זְכָרְךָ לְדוֹר-דָּוָר. יְיָ חַפֵּץ לְמַעַן
צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר.

ביום שני וחמישי, שאין חל בהם מועד אחר אומרים:

שִׁיר לְמַעְלוֹת, אֲשָׁא עֵינֵי אֶל-הַהָרִים, מֵאֵין יְבֵא עֲזָרִי. עֲזָרִי מַעַם יְיָ, עֲשֵׂה

שמים וארץ. אל־יתן למוט רגלך, אל־יגנום שמך. הנה לא־יגנום ולא יישן, שומר ישראל. יי שמך, יי צלך על־יד ימינך. יומם השמש לא־יכבה, ירח בלילה. יי שמך מכל־רע, ישמר את־נפשך. יי שמר־צאתך ובוֹאך, מעתה ועד־עולם.

בראש חודש אומרים:

למנצח על־הגתית, מזמור לדוד. יי אֲדִינּוּ, מה־אדיר שמך בכל־הארץ, אשר תנה הודך על־השמים. מפי עוללים וינקים יסדת עז, למען צורריך, להשבית אויב ומתנגם. כִּי־אַרְאֶה שְׁמִיךָ מַעֲשֶׂה אֲצַבְעֶיךָ, ירח וכוֹכְבִים אשר כוננתה. מה־אָנוּשׁ כִּי־תִזְכְּרֵנוּ, וכן־אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ. ותחסרהו מעט מאֲלֵהִים, וכבוד והדר תעטרהו. תמשילהו במעשי יְדִיךָ, פל שְׁתֵּה תַחַת־רַגְלָיו. צַנְה ואלפים כלם, וגם בהמות שְׂדֵי. צפור שמים ודגי הים, עבר אַרְחוֹת ימים. יי אֲדִינּוּ, מה־אדיר שמך בכל־הארץ.

בחנוכה אומרים:

מזמור שיר־חַנּוּכַת הַבַּיִת לְדָוִד. אַרְוִמְךָ יי כִּי דָלִיתִנִי, ולא־שִׁמְחַת אִבִּי לִי. יי אֱלֹהִי, שוּעֵתִי אֵלֶיךָ ותרפאני. יי העלית מן־שָׁאוֹל נַפְשִׁי, חִיֵּיתִנִי מִיַּרְדֵּי־בוֹר. וזָמְרוּ לַיְי חֲסִידָיו, והודו לְזִכְרִךָ קְדֹשׁוֹ. כִּי רָגַע בְּאִפּוֹ חַיִּים בְּרִצּוֹנוֹ, בְּעָרַב יָלִין בְּכִי וּלְבַקֵּר רָנָה. וְאָנִי אֲמַרְתִּי בְשִׁלּוּי, בַּל־אֲמוּט לְעוֹלָם. יי, בְּרִצּוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז, הִסְתַּרְתָּ פְנֶיךָ הַיְיִתִי נִבְהַל. אֵלֶיךָ יי אֶקְרָא, וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן. מֵה־בְּצַע בְּדָמֵי בְרַדְתִּי אֶל שַׁחַת, הַיּוֹדֶךָ עֶפֶר, הַיִּגִּיד אֲמַתְךָ. שְׁמַע־יְי וְחַנּוּנִי, יי הִיֵּה־עֹז לִי. הַפְּכַת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי, פִּתְחַת שְׁקִי, וְתִאֲזַרְנִי שְׁמַחָה. לְמַעַן יִזְמְרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם, יי אֱלֹהִי לְעוֹלָם אֲדוֹךָ.

בפורים שושן אומרים:

שְׁגִיּוֹן לְדָוִד, אֲשֶׁר־שָׁר לַיְי, עַל־דְּבַר־יְכוּשׁ בֶּן־יְמִינִי. יי אֱלֹהִי בְךָ חֲסִיתִי, הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפֵי וְהַצִּילֵנִי. פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי, פֶּרַק וְאִין מִצִּיל. יי אֱלֹהִי אִם־עֲשִׂיתִי זֹאת, אִם־יִשְׁעוֹל בְּכַפִּי. אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמֵי רַע, וְאֶחְלָצָה צוּרֵי

ריקם. ירדף אויב נפשי וישג וירמס לארץ חיי, וכבודי לעפר ישפן סלה. קומה יי באפך הנשא בעברות צוררי, ועורה אלי משפט צוית. ועדת לאמים תסוככה, ועליה למרום שובה. יי ידין עמים, שפטני יי, כצדקי וכתמי עלי. יגמרנא רע ורשעים ותכונן צדיק, ובחן לבות וכליות אלהים צדיק. מגני על-אלהים, מושיע ישרי-לב. אלהים שופט צדיק, ואל זעם בכל-יום. אם-לא ישוב חרבו ולטוש, קשתו דרך ויכוננה. ולו הכין כלי-מנות, חציו לדלקים יפעל. הנה יחבל-און, והרה עמל וילד שקר. בור פרה ויחפרהו, ויפל בשחת יפעל. ישוב עמלו כראשו, ועל קנדקדו חמסו ירד. אודה יי כצדקו, ואזמרה שם-יי עליון.

בימות הצום (פרט לצום אסתר וט' באב) אומרים:

תפלה לעני כיי-עטף, ולפני יי ישפך שיחו. יי שמעה תפלתי, ושועתי אליך תבוא. אל-תסתר פניך ממני ביום צר לי, הטה-אלי אזנך, ביום אקרא מהר ענני. כיי-כלו בעשן ימי, ועצמותי כמוקד נחרו. הופה-כעשב ויבש לבי, כיי-שכחתי מאכל לחמי. מקול אנתתי, דבקה עצמי לבשרי. דמיתי לקאת מדבר, הייתי ככוס חרבות. שקדתי ואהיה, כצפור בודד על-נג. כל-היום חרפוני אויבי, מהוללי בי נשבעו. כיי-אפר כלחם אכלתי, ושקני בבכי מסכתי. מפני-זעמך וקצפה, פי נשאתני ותשליכני. ימי כצל נטוי, ואני פעשב איבש. ואתה יי לעולם תשב, וזכרך לדר ודר. אתה תקום תרחם ציון, כיי-עת לחננה כיי-בא מועד. כיי-רצו עבדיך את-אבנייה, ואת-עפרה יחננו. וייראו גוים את-שם יי, וכל-מלכי הארץ את-כבודך. כיי-בנה יי ציון, נראה בכבודו. פנה אל-תפלת הערער, ולא-בזה את-תפלתם. תפתב זאת לדור אחרון, ועם נברא יהלל-יה. כיי-השקיף ממרום קדשו, יי משמים אל-ארץ הביט. לשמע אנקת אסיר, לפתח בני תמותה. לספר בציון שם יי, ותהלתו בירושלם. בהקבץ עמים יחדו, וממלכות לעבד את-יי. ענה בדרך פחי, קצר ימי. אמר אלי, אל-תעלני בחצי ימי, בדור דורים שנותיך. לפנים הארץ יסדת, ומעשה ידיך שמים. המה יאבדו

ואתה תעמד, וכלם כבגד יבלו, כלבוש תחליפם ויחלפו. ואתה-הוא, ושנותיך לא יתמו. בני-עבדיך ישכוננו, וזרעם לפניך יפון.

גְּדִלוֹ לַיְי אֱתִי, וּנְרוֹמָמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ.

רוֹמָמוֹ יְי אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהֵדָם רַגְלָיו, קְדוֹשׁ הוּא. רוֹמָמוֹ יְי אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהֵר קְדָשׁוֹ, כִּי-קְדוֹשׁ יְי אֱלֹהֵינוּ. אֵין-קְדוֹשׁ כִּי אֵין בְּלִתְּךָ, וְאֵין צוּר כְּאֱלֹהֵינוּ. (כִּי מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי יְי, וּמִי צוּר זוֹלָתִי אֱלֹהֵינוּ). אַחַד אֱלֹהֵינוּ, גְּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ.

וְתַגְלָה (וְתַרְאֶה) מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ מְהֵרָה, וְיַחֲזֵן וְיִרְחַם פְּלִיטָתוֹ וּפְלִיטַת כָּל עַמּוֹ (בֵּית) יִשְׂרָאֵל, וְיִתְנַנוּ (תְּמִיד) לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן וְאִמְרוּ כָּל הָעַם אָמֵן. הַפֶּל הָבוּ גְדֹל לְאֱלֹהֵינוּ, וְתִנוּ כְבוֹד לְתוֹרָה.

מגביהים ספר התורה ואומרים:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר-שָׂם מֹשֶׁה, לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תּוֹרָה צְוָה-לָנוּ מֹשֶׁה, מוֹרְשָׁה קְהֵלֵת יִעֲקֹב. וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

כֹּהֵן קָרַב. יַעֲמַד הַכֹּהֵן (או: אֵין כָּאֵן כֹּהֵן יַעֲמוֹד הַלְוִי אוּ יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ. תּוֹרַת יְי תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, עֲדוּת יְי נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פְּתִי. פְּקוּדֵי יְי יִשְׂרָיִם מְשַׁמְחֵי-לֵב, מְצוֹת יְי בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם. יִרְאֵת יְי טְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד, מְשַׁפְּטֵי-יְי אֲמֵת, צְדָקוֹ יַחֲדוּ. הָאֵל תְּמִים דְּרָכּוֹ, אֲמֵרַת-יְי צְרוּפָה, מְגֵן הוּא, לְכָל הַחַסִּים בּוֹ. דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי-נְעָם, וְכָל-נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. עֵץ-חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְתוֹמְכֶיהָ מְאֹשֶׁר. כִּי-כִי יִרְבוּ יְמֶיךָ, וְיוֹסִיפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים. יְי עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְי יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם.

העולה לתורה פותח ומסתכל במקום שצריך לקרוא, מכסה האותיות ומברך בקול רם:
 יי עמכם. (הקהל עונה: יברכה יי). ברכו את יי המברך. (הקהל עונה:
 ברוך יי המברך לעולם ועד). ברוך יי המברך לעולם ועד. ברוך
 אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר בחר-בנו מכל העמים ונתן-לנו
 את תורתו. ברוך אתה יי, נותן התורה.

בסיום הקריאה העולה לתורה יברך:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר נתן-לנו תורת אמת, וחי
 עולם נטע בתוכנו. ברוך אתה יי, נותן התורה.

ברכת הגומל:

יברך בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, הגומל לחיבים טובות, שגמלני
 כל טוב.

הקהל עונה:

מי שגמלך כל טוב, הוא יגמלך כל טוב לעד סלה. יודו ליי חסדו
 ונפלאותיו לבני אדם.

בסוף קריאת התורה אומרים:

יתגדל ויתקדש שמייה רבא (עונים: אמן). בעלמא די ברךא כרעותיה,
 וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא
 ובזמן קריב, ואמרו אמן (וגם הקהל אומר: אמן). יהא שמייה רבא מברך,
 לעלם ולעלמי עלמייא יתברך, וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא
 ויתעלה ויתהדר ויתהלל שמייה דקודשא בריך הוא (עונים: אמן).
 לעילא לעילא מן כל ברכתא, שירתא, תשבחתא ונחמתא דאמין
 בעלמא, ואמרו אמן (עונים: אמן).

מי שברך לעולה לתורה:

מִי שִׁבְרָךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יִבְרָךְ אֶת כְּבוֹד רַבִּי...
שְׁמַתְנַדְב... לְמַנוּחַת נַפְשׁ... וְלְמַנוּחַת נַפְשׁ כָּל קְרוֹבָיו שְׁמַתוֹ וְכָל
שְׂאֵר שְׂכָבֵי עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל. לְחַיֵּי... וְלְחַיֵּי כָּל בְּנֵי בֵיתוֹ וְלְחַיֵּי כָּל קְרוֹבָיו
וְאוֹהָבָיו וְלְחַיֵּי כָּל הַקְּהָל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וּבִשְׂכַר זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה רְחוּמָה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂי יָדָיו, וַיְבָרְכֵהוּ עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אָחִיו, וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן לְפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים לְכוּנֵן אֶת בֵּית חַיֵּינוּ, וְלְהַשִּׁיב
שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹכוֹ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, וְנֹאמַר אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן לְפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים לְרַחֵם עַל פְּלִטְתָּנוּ, וְלַעֲצֹר אֶת
הַמַּגָּפָה וְהַמְשַׁחִית מֵעַלֵּינוּ וּמֵעַל בְּתֵינוּ, וּמֵעַל כָּל עֲדַת עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל,
וְנֹאמַר אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן לְפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים לְקַיֵּם לָנוּ אֶת כָּל חֻמְיֵי יִשְׂרָאֵל,
הֵם וּבְגִייתָם (וּנְשִׂיתָם) וְתַלְמִידֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם, שֶׁבְּכָל מְקוֹמוֹת
מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, וְנֹאמַר אָמֵן.

יְהִי רְצוֹן לְפָנֵי אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים שְׁנַשְׂמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת
(יְשׁוּעוֹת) וְנִחְמוֹת, מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, וְנֹאמַר אָמֵן.

אַחֵינוּ יִשְׂרָאֵל וְאַנּוּסֵי יִשְׂרָאֵל (וְאַסִּירֵי יִשְׂרָאֵל), הַנְּתוּנִים בְּצָרָה
וּבְשִׁבְיָה, הַמְּקוּם (בְּרַחֲמָיו) יְרַחֵם וְיַחֲוֵן אוֹתָם (וְאוֹתָנוּ) בְּעִבּוֹר שְׂמוֹ
הַגָּדוֹל, וְיִוְשִׁיעַם וְיִוְשִׁיעֵנוּ, וְיִוְצִיאֵם וְיִוְצִיאֵנוּ מֵצָרָה לְרְחוּמָה, וּמֵאֲפֵלָה
לְאוֹרָה (בְּקִרְוֹב), וְנֹאמַר אָמֵן.

יְהִי-חֲסִדְךָ יי עֲלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ. כִּי-לָךְ יי הוֹחֵלְתִי, אֲתָה
תַעֲנֵה אֲדוֹנֵי אֱלֹהֵי. לְמַעַן יַחֲלִצוּן יְדִידְךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי. (מְגִלְתוֹ)

רָאָה אֱלֹהִים, וְהִבֵּט פָּנָיו מִשִּׁיחָךְ. לֹא-אָמוֹת כִּי-אָחִיָּהּ, וְאִסְפַּר מַעֲשֵׂי
 (יה). יי הוֹשִׁיעָה, הַמָּלַךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קְרָאנוּ.

בכל יום אומרים:

אֲשָׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה. אֲשָׁרֵי הָעַם שָׁפְכָה לוֹ, אֲשָׁרֵי
 הָעַם שֵׁנֵי אֱלֹהָיו.

תְּהִלָּה לְדָוִד, אַרְוֹמֶמְךָ אֱלֹהֵי הַמָּלַךְ, וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 בְּכָל-יוֹם אַבְרָכָךָ, וְאַהֲלִלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יי וּמְהִלָּל מְאֹד,
 וְלִגְדָלְתוֹ אֵין חֶקֶר. הַיּוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרָתֶיךָ יִגְדֹּדוּ.
 הַיָּדָר כְּבוֹד הַיּוֹדֵךְ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאֱמְרוּ,
 וּגְדָלְתֶךָ אִסְפְּרֶנָּה. זָכֹר רַב-טוֹבָךָ יַבִּיעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנֹנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם
 יי, אַרְךָ אַפִּים וּגְדָל-חֶסֶד. טוֹב-יי לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל-כָּל-מַעֲשָׂיו.
 לַיּוֹדֵךְ יי כָּל-מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרַכּוּכָה. כְּבוֹד מְלַכּוֹתֶךָ יֵאֱמְרוּ,
 וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ. לְהוֹדִיעַ לְבַנְי הָאָדָם גְּבוּרָתָיו, וּכְבוֹד הַיָּדָר מְלַכּוֹתָיו.
 מְלַכּוֹתֶיךָ מְלַכּוֹת כָּל-עֲלָמִים, וּמְשַׁלְּתֶיךָ בְּכָל-דָּוָר וָדָר. סוֹמֶמְךָ יי
 לְכָל-הַנְּפִלִים, וְזוֹקֶף לְכָל-הַפְּפוּפִים. עֵינַי-כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
 נוֹתֵן-לָהֶם אֶת-אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתַח אֶת-יָדֶיךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי רְצוֹן.
 צַדִּיק יי בְּכָל-דַּרְכָּיו, וְחֹסֵיד בְּכָל-מַעֲשָׂיו. קְרוֹב יי לְכָל-קְרָאָיו, לְכָל
 אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת. רְצוֹן-יֵרָאָיו יַעֲשֶׂה, וְאַת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יי אֶת-כָּל-אֱהָבָיו, וְאַת כָּל-הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תְּהִלַּת יי יִדְבַּר
 פִּי, וּיְבַרְךָ כָּל-בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְהִי, מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם, הַלְלוּ-יְהִי.

בימים בהם קוראים בתורה, כאשר מחזירים את ספר התורה אומרים:

בַּחֲוָרִים וְגַם-בְּתוֹלוֹת, זְקֵנִים עַם-נְעָרִים. יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם יי, כִּי-
 נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ, הוֹדוֹ עַל-אָרֶץ וְשָׁמַיִם. וַיֵּרָם קָרְן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה
 לְכָל-חִסְדֵיךָ, לְבַנְי יִשְׂרָאֵל עִם קְרָבוֹ, הַלְלוּ-יְהִי. מְהִלָּל אֶקְרָא יי,

וּמְאִיבֵי אֲנֹשֶׁעַ. וּבִנְחָה יֹאמֶר, שׁוּבָה יְיָ רַבָּבוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל. בְּעִבּוֹר
 דְּוֹד עֲבָדְךָ, אֶל-תֵּשֶׁב פָּנַי מְשִׁיחֶךָ. כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִּי
 אֶל-תַּעֲזֹבוּ. עֵץ-חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, וְתִמְכֶינָה מְאֹשֶׁר. דְּרַכֶּינָה
 דְּרַכֵּי-נֶעֱם, וְכָל-נְתִיבֹתֶיהָ שְׁלוֹם. הִשְׁיבֵנו יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ
 יְמֵינוּ כְּקֶדֶם. תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים, לְכַלְנוּ חַיִּים, כִּי-עֲמָךְ מְקוֹר חַיִּים.

בפורים כאן קוראים את המגילה.

בכל יום אומרים:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב, נָאִם יְיָ. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
 אִתְּם אָמַר יְיָ, רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרֵי אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי בְּפִיךָ, לֹא-יִמּוּשׁוּ
 מִפִּיךָ, וּמִפִּי זֶרַע וּרְעֵף וּמִפִּי זֶרַע וּרְעֵף אָמַר יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם. וְאַתָּה
 קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה וְאָמַר, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מְלֹא כָל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בַּלְחַשׁ: וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין
 וְאָמְרִין, קְדִישׁ בְּשָׁמַי מְרוּמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ, קְדִישׁ עַל אַרְעָא
 עוֹבֵד גְּבוּרְתֵּיהּ, קְדִישׁ לְעֵלְם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא, יְיָ צְבָאוֹת מְלֵיאָ כָּל
 אַרְעָא זִיו יְקָרִיָּה עַד כָּאן. וְתִשְׁאַנֵּי רוּחַ, וְאֲשַׁמַּע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל,
 בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. בַּלְחַשׁ: וּנְטֹלְתַנִּי רוּחָא, וְשַׁמְעִית בְּתַרְאֵי קָל
 זִיעַ שְׁגִיָּא, דְּמִשְׁבַּחִין וְאָמְרִין, בְּרִיךְ יְקָרָא דִּי מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ
 עַד כָּאן. יְיָ יְמַלֵּךְ לְעֵלְם וְעַד. בַּלְחַשׁ: יְיָ מְלַכּוֹתֵיהּ קְאִים לְעֵלְם וּלְעֵלְמֵי
 עֲלַמְיָא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שְׁמְרָה-זֹאת לְעוֹלָם,
 לְיַצֵּר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמְךָ, וְהִכֵּן לְבָבְךָ אֱלֹהֶיךָ. וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן
 וְלֹא-יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא-יַעִיר כָּל-חַמְתּוֹ. כִּי-אַתָּה אֲדֹנָי
 טוֹב וְסֹלַח, וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קְרָאֶיךָ. צְדָקְתְּךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרַתְךָ
 אֱמֶת. תַּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ מִימֵי
 קֶדֶם. בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם, יַעֲמַס-לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סְלָה. יְיָ צְבָאוֹת

עֲמָנוּ, מִשְׁגָּב־לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. יִי צַבָּאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּיַחַד בְּךָ.
(יִי הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ). עד כאן בלחש.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁפָּרְאָנוּ לְכַבֹּדוֹ, וְהַכְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ, הִרְחַמָּן יִפְתַּח לִבְנוֹ לְתוֹרָתוֹ וַיִּשַׁע אֶהְבְּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ בְּלִבְנוֹ, וַיִּשִׂים בְּלִבְנוֹ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ, וַיִּלְרָאֵה אוֹתוֹ, וַיִּלְעָבְדוֹ וַלְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבָּב שָׁלֵם, וּבְנַפְשׁ חֲפִצָּה, לְמַעַן לֹא נִיגַע לְרִיק, וְלֹא יִגְלַד לְבַהֲלָהּ. וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמַר חֻקֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכָּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ יְשׁוּעַת שְׁנֵי הַמַּשִּׁיחַ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְזָכוֹת וְלִמְעֻשִׁים טוֹבִים וְלִחְיֵי הָעוֹלָם הַבָּא.

יְתַגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיָּה, וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתִיָּה בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמִיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ, לְעָלַם וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא (יְתַבְרַךְ), וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְהַלַּל שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן).
לְעֵילָא לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחַתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרִין בְּעֲלָמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

תַּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, קְדָם אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא, וְאָמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן). יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן (ועוֹנִים: אָמֵן). עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֶת) קְטֹרֶת הַסַּמִּים. פְּטוּם הַקְטֹרֶת: הַצְרִי וְהַצְפֹּרֵן, הַחֲלִבָּנָה וְהַלְבוֹנָה, מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מָנֶה, מֵר וּקְצִיעָה, שְׁבַלֶת גֶּרֶד, וְכַרְפֹּם, מִשְׁקַל שְׁשָׁה עֶשֶׂר שְׁשָׁה

עָשָׂר מְנָה, הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר וְקְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקַנְמוֹן תְּשַׁעָּה. בּוֹרִית
 כְּרִשְׁינָה תְּשַׁעָּה קַבִּין, יֵין קַפְרִיסִין סָאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין
 לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חוֹרְרִין עֲתִיק. מְלַח סְדוּמִית רַבַּע, מַעְלָה
 עָשָׂן כָּל שָׁהוּא. רַבִּי נָתַן אוֹמַר אֶף כַּפַּת הִירְדָן כָּל שָׁהוּא, (וְ)אִם נָתַן
 בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל סַמְמָנִיהָ חֵיב מִיתָה.
 רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנוּטָף מֵעֲצֵי
 הַקֶּטָף. בּוֹרִית כְּרִשְׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפְרָן כְּדִי שְׁתֵּהָא נְאָה. יֵין
 קַפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ אֶת הַצִּפְרָן מִפְּנֵי שָׁהוּא (נִיֵּא: כְּדִי שְׁתֵּהָא) עֲזָה.
 וְהֵלֵא מִי רְגָלִים יָפִין לָהּ, אֶלָּא שְׁאִין מַכְנִיסִין מִי רְגָלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי
 הַכְּבוֹד.

הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים הַלְוִיִּם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בְּרֵאשׁוֹן בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

לְדוֹד מְזֻמּוֹר, לֵיֵי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָה, תִּבְל וַיִּשְׁבִּי בָּהּ. כִּי־הוּא עַל־יָמַיִם
 יִסְדָּה, וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהּ. מִי־יַעֲלֶה בְּהַר־יֵי, וּמִי־יָקוּם בְּמִקּוֹם קִדְשׁוֹ.
 נָקִי כַפַּיִם וּכְרִי־לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא־נִשְׂא לְשׂוֹא נִפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה.
 יִשְׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. זֶה הַדּוֹר הִרְשׁוּ, מִבְּקָשֵׁי
 פְּנִיךָ יַעֲקֹב סֵלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיְבוֹאוּ
 מְלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד, יְיָ עֲזוּז וְגִבּוֹר, יְיָ גִבּוֹר מְלַחְמָה.
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹאוּ מְלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי הוּא
 זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד, יְיָ צְבָאוֹת, הוּא מְלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה.

בְּשֵׁנִי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

שִׁיר מְזֻמּוֹר לְכַנֵּי־קַרְח. גְּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
 הַר־קִדְשׁוֹ. יָפָה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל־הָאָרֶץ, הַר־צִיּוֹן יִרְכָּתִי צְפוֹן, קַרְיַת
 מְלֶךְ רַב. אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁגָּב. כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ,

עָבְרוּ יַחְדָּו. הִמָּה רָאוּ בֶן תְּמָהוּ, נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ. רַעְדָה אֲחֻזְתֶּם שָׁם, חֵיל פִּיּוּלָדָה. בְּרוּחַ קָדִים, תְּשַׁבֵּר אַנִּיּוֹת תְּרַשִּׁישׁ. כַּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ בֶן רְאִינוּ בְּעִיר־יִי צְבָאוֹת, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, אֱלֹהִים יְכוּנְנָה עַד-עוֹלָם סֵלָה. דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסֵדָךְ, בְּקִרְבֵּי הַיְכָלְךָ. כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים בֶּן תְּהַלְתֶּךָ עַל-קַצְוֵי-אֶרֶץ, צָדֵק מְלֶאכֶה יְמִינֶךָ. יִשְׁמַח הַר-צִיּוֹן, תִּגְלֶנָּה בְּנוֹת יְהוּדָה, לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ. סִבּוּ צִיּוֹן וְהִקִּיפוּהָ, סִפְרוּ מַגְדָּלֶיהָ. שִׁיתוּ לְבַבְכֶם לַחֲלִילָה פִּסְגוֹ אַרְמְנוֹתֶיהָ, לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן. כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד, הוּא יִנְהַגֵּנוּ עַל-מוֹת.

בְּשִׁלִּישֵׁי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים :

מִזְמוֹר לְאַסָּף, אֱלֹהִים נֹצֵב בַּעֲדַת-אֵל, בְּקִרְבֵּי אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. עַד-מָתִי תִשְׁפָּטוּ-עוֹלָם, וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ-סֵלָה. שְׁפֹטוּ-דָל וְיִתּוֹם, עֲנִי וְרֵשׁ הַצְּדִיקוֹ. פִּלְטוּ-דָל וְאֶבְיוֹן, מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ. לֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ בַחֲשֵׁכָה יִתְהַלְכוּ, יִמוּטוּ כָל-מוֹסְדֵי אֶרֶץ. אֲנִי-אִמַּרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם, וּבִנֵי עֲלִיּוֹן בְּלַבְכֶם. אֲכַן כְּאָדָם תִּמּוּתוֹן, וּכְאֶחָד הַשָּׂרִים תִּפְלוּ. קוּמָה אֱלֹהִים שְׁפֹטָה הָאֶרֶץ, כִּי-אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל-הַגּוֹיִם.

בְּרִבְעֵי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים :

אֶל-נְקֻמוֹת יְיָ, אֵל נְקֻמוֹת הוֹפִיעַ. הַנִּשְׂא שְׁפֹט הָאֶרֶץ, הַשֵּׁב גְּמוּלָה עַל-גָּאִים. עַד-מָתִי רְשָׁעִים יְיָ, עַד-מָתִי רְשָׁעִים יַעֲלֶזוּ. יִבְיִעוּ יִדְבְּרוּ עֲתָק, יִתְאַמְרוּ כָל-פְּעֻלֵי אֲנֹן. עֲמֹךְ יְיָ יִדְכָאוּ, וְנִחַלְתֶּךָ יַעֲנוּ. אֶלְמָנָה וְגֵר יִהְיֶה, וְיִתּוּמִים יִרְצְחוּ. וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה-יְהוָה, וְלֹא-יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. בִּינוּ בְּעָרִים בָּעָם, וּכְסִילִים מָתִי תִשְׁכִּילוּ. הַנִּטְע אֲנֹן הֲלֹא יִשְׁמַע, אִם-יִצָּר עֵין הֲלֹא יִבִּיט. הַיִּסֵּר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ, הַמְלַמֵּד אָדָם דַּעַת. יְיָ יִדַּע מַחֲשָׁבוֹת אָדָם, כִּי-הִמָּה הֶבֶל. אֲשֶׁרֵי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר-תִּיַסְּרֶנּוּ יְהוָה, וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ. לְהִשְׁקִיט לוֹ מִיָּמֵי רַע, עַד יִכְרֶה לְרַשָּׁע שְׁחַת.

כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ, וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב. כִּי־עַד־צָדֵק יֵשׁוּב מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל־בָּ. מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרַעִים, מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פְּעֻלֵי אָוֶן. לִוְלִי יְיָ עֲזָרְתָה לִּי, כַּמַּעֲט שְׂכָנָה דוֹמָה נִפְשִׁי. אִם־אֶמְרָתִי מְטָה רַגְלִי, חֲסֹדֶךָ יְיָ יִסְעֲדֵנִי. בְּרֹב שְׂרָעִפֵי בְּקִרְבִּי, תִּנְחַוּמִיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשִׁי. הִיחַבְּרֶךָ כֶּסֶף הַוּוֹת, יֵצֵר עֵמֶל עַל־יֶחֱק. יִגּוּדוּ עַל־נַפְשׁ צַדִּיק, וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ. וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׁגָּב, וְאֱלֹהֵי לְצוּר מַחְסִי. וַיָּשָׁב עָלֵיהֶם אֶת אֹנֶם וּבְרָעַתָם יִצְמִיתֵם, יִצְמִיתֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

בְּחִמִּישֵׁי בְּשֶׁבֶת הָיוּ אוֹמְרִים :

לְמַנְצִיחַ עַל־הַגָּתִית לְאַסָּף. הִרְנִינוּ לְאֱלֹהִים עוֹזֵנוּ, הִרְיעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. שְׂאוּ־זְמֶרָה וְתִגְוֹתֶיךָ, כְּנֹר נְעִים עִם־נֶבֶל. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְנוֹ. כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. עֲדוֹת בֵּיהוֹסֵף שָׁמוּ בְּצִאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם, שֶׁפֶת לֹא־יָדַעְתִּי אֲשַׁמַּע. הַסִּירוֹתַי מִסֶּכֶל שְׂכָמוֹ, כְּפִיו מִדוּד תַעֲבֹרְנָה. בְּצִרְהָ קָרָאתָ וְאַחֲלָצְךָ, אֲעֲנֶךָ בַסֶּתֶר רַעַם, אֲבַחֲנֶךָ עַל־מִי מְרִיבָה סְלָה. שָׁמַע עַמִּי וְאַעֲיֶדָה בָּךְ, יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי. לֹא־יִהְיֶה בָּךְ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נִכְר. אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הִרְחַב־פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ. וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי, וַיִּשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִּי. וְאַשְׁלַחְהוּ בְּשִׂרְיוֹת לְבָם, יִלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם. לוֹ עַמִּי שָׁמַע לִי, יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ. כַּמַּעֲט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנִּיעַ, וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי. מִשְׁנְאֵי יְיָ יִכַחֲשׁוּ־לוֹ, וַיְהִי עַתָּם לְעוֹלָם. וַיִּאֲכִילְהוּ מַחֲלָב חֶטָּה, וּמִצּוּר דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶךָ.

בְּשִׁישֵׁי בְּשֶׁבֶת הָיוּ אוֹמְרִים :

יְיָ מִלֶּךְ גְּאוֹת לְבַשׁ, לְבַשׁ יְיָ עֵז הַתְּאֵזֵר, אֶף־תִּכּוֹן תִּכְל בֶּל־תִּמּוּט. נִכּוֹן כְּסָאֵף מֵאֵז, מַעוֹלָם אָתָּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ, נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ

נְהוֹת דְּכָכִים. מִקְלוֹת מַיִם רַבִּים אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי-יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם יִי.
עֲדוּתֶיךָ נִאֲמָנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נִאֲוָה-קִדְּשׁ, יִי לְאֶרֶץ יָמִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תְּלַמְּדֵי חֻכְמִים מִרַבִּים שְׁלוֹם
בְּעוֹלָם, שְׁנֵאֲמַר: וְכַל-בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יִי וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ. אַל תִּקְרֵי בְּנֵיךָ
אֶלָּא בְּנֵיךָ. יְהִי-שְׁלוֹם בְּחִילֶיךָ, שְׁלוֹהָ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ. לְמַעַן אַחֵי וְרַעֲי
אֲדַבְּרָה-נָא שְׁלוֹם בְּךָ. לְמַעַן בֵּית-יִי אֶלְהִינוּ, אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ. וְרָאה
בְּנִים לְבְנֵיךָ, שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל. (שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ, וְאֵין לְמוֹ
מְכַשׁוֹל. יִי עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתֵּן, יִי יְבָרֶךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם).

קדיש דרבנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיהָ, וְיִמְלִיךְ
מְלַכוּתִיהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב,
וְאִמְרוּ אָמֵן (וְגַם הַקְהֵל אוֹמַר: אָמֵן. יְהִי שְׁמִיהַ רַבָּא מְבָרֵךְ, לְעַלְמֵי וּלְעַלְמֵי
עַלְמַיָּא יִתְבָּרֵךְ), וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַדַּר וְיִתְהַלַּל
שְׁמִיהַ דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן). לְעִילָא לְעִילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא,
תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחְמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן, וְעַל תְּלַמְּדֵיהוֹן וְעַל (כָּל) תְּלַמְּדֵי תְּלַמְּדֵיהוֹן (דְּיִתְבִּין)
דְּעַסְקִין בְּאוּרִיתָא (קִדְּשָׁתָא) דִּי בְּאַתְרָא הֲדִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהִי (לְנָא
ו)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא וְחֲנָא וְחֲסִדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיֵכִי) וּמְזוּגֵי רְוִיחִין מִן קִדְּם
מְרִיהַ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים (עֲלִינוּ ו)עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן
(עוֹנִים: אָמֵן). עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם (עֲלִינוּ ו)עַל
כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

החזן אומר בקול רם:

עֲלִינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית, שְׁלֵא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי
הָאָרֶץ, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאָרְצוֹת. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם, וְגוֹרְלָנוּ

כָּכֹל הַמוֹנֵם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים לְאֵל לֹא יוֹשִׁיעַ. וְאֵנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (שֶׁהוּא) נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וְכֹסֵא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵינֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמַיִם. הוּא יי אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מִלְכָדוֹ, אָמֵת מִלְכָנוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, כְּפִתּוּב בְּתוֹרָתָךְ. וְיִדְעָתָּ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּחְתָּ אֵל לְבָבְךָ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

עַל כֵּן נִקְנֶה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת עֲזָךְ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרַתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִכְרִי וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בְּרֵךְ, תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפְלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְרִי יִתְנוּ, וְיִקְבְּלוּ כָּלֵם עַל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא, וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד. כְּפִתּוּב בְּתוֹרָתְךָ: יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכִתּוּב: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד.

קדיש יתום:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיהַ, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתִיהַ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן (וּגַם הַקָּהֵל אוֹמֵר: אָמֵן. יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ), וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַדַּר וְיִתְהַלָּל שְׁמִיהַ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן). לְעִילָא לְעִילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן). עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחְמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

החזן אומר: בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ.
הקהל עונה ואחריו החזן: בָּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

בר"ח אלול תוקעים בשופר.

יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם-אַבְתִּינוּ, אֶל-יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל-
יִטְשֵׁנוּ. לְהַטּוֹת לְבַבְנוּ אֵלָיו, לְלַכֵּת בְּכָל-דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחַקָּיו
וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צָוָה אֶת-אַבְתִּינוּ. וַיְהִיו דְּבָרֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְחַנְּנֵתִי
לִפְנֵי יְיָ קָרִבִים אֵל-יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עִבְדוֹ
וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. לְמַעַן דַּעַת כָּל-עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד.

והולכים לבתיהם לשלום ואומרים ביציאתם מבית הכנסת:

יְיָ נַחֲנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ לְמַעַן שׁוֹרְרִי, הַיֵּשֶׁר לִפְנֵי דְרָכְךָ. אֵךְ טוֹב וְחֶסֶד
יְרַדְפוּנִי כָּל-יְמֵי חַיִּי, וְשִׁבְתִּי בְּבֵית-יְיָ לְאָרְךָ יָמִים.

סדר מנחה לימי חול

ראוי ליטול ידיים קודם התפילה

לְמִנְצַחַ עַל־הַגְּתִית לְבִנְי־קֶרַח מִזְמוֹר. מֵה־יְדִידוֹת מִשְׁפְּנוֹתֶיךָ, יי צְבָאוֹת. נִכְסְפָה וְגַם כָּל־תְּהַ נִפְשֵׁי לְחֻצְרוֹת יי, לְבִי וּבִשְׂרֵי יְרַנְנוּ אֶל אֱלֹהֵי. גַּם־צִפּוֹר מְצָאָה בֵּית וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרָחֶיהָ, אֶת־מִזְבַּח־וֹתֶיךָ יי צְבָאוֹת, מִלְּפִי וְאֵלֶּהִי. אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵּיתְךָ, עוֹד יִהְלֶלְוּךָ סֵלָה. אֲשֶׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָּךְ, מְסֻלוֹת בְּלִבָּכֶם. עֲבָרֵי בְּעַמְּךָ הַבְּכָא מַעֲיָן יִשְׁתַּוְּהוּ, גַּם־בְּרָכוֹת יַעֲטָה מוֹרָה. יִלְכוּ מִחֵיל אֶל־חֵיל, יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן. יי אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעָה תִּפְלְתִי, הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. מְגַנְנוּ רְאֵה אֱלֹהִים, וְהִבֵּט פָּנֵי מְשִׁיחֶךָ. כִּי טוֹב־יּוֹם בַּחֲצִרֶיךָ מֵאֶלֶף, בְּחַרְתִּי הַסְּתוֹפֶף בְּבֵית אֱלֹהֵי, מִדְּוֹר בְּאֶהֱלִי־רָשַׁע. כִּי שָׁמֶשׁ וּמָגֵן יי אֱלֹהִים, חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יי, לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהֵלְכִים בְּתַמִּים. יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁרֵי אָדָם בְּטַח בְּךָ.

(יש מוסיפים: וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ, בְּמִקּוֹם קָרְבָן תְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְבָּיִם).

וַיְדַבֵּר יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר. צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אֶת־קָרְבְּנֵי לְחֻמֵי לְאִשֵׁי רֵיחַ נִיחַחֵי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ. וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי, כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לְיוֹם עֹלָה תְּמִיד. אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם. וְעֲשִׂירֵית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית רְבִיעֵת הֵהִיךְ. עֹלֹת תְּמִיד, הָעֲשִׂיָה בָהֶר סִינֵי לְרֵיחַ נִיחַח אִשָּׁה לִי. וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֵהִיךְ לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּדֶךְ גִּסְדֹּךְ שֶׁכֶר לִי. וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם, כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לִי.

אֶתְהָה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אַבּוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֶת) קְטֹרֶת הַסַּמִּים. פְּטוּם הַקְטֹרֶת: הַצָּרִי וְהַצֶּפֶרֶן, הַחֲלֹבְנָה וְהַלְבֹנָה, מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מָנֶה, מֵר וּקְצִיעָה, שְׁבֹלֶת גֶּרֶד, וְכַרְכָּם, מִשְׁקַל שְׁשֵׁה עָשָׂר שְׁשֵׁה עָשָׂר מָנֶה, הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר וְקְלוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקִנְמוֹן תְּשַׁעַה. בּוֹרִית פְּרִשְׁנָה תְּשַׁעַה קִבִּין, יֵין קִפְרִיסִין סְאִין תְּלַת וְקִבִּין תְּלַתָּא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמֵר חֲנוּרִין עֲתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע, מְעֻלָּה עָשָׂן כָּל שְׁהוּא. רַבִּי נֶתָן אָמַר אִף כֶּפֶת הַיֶּרֶדֶן כָּל שְׁהוּא, (וְ)אִם נֶתָן בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָה. וְאִם חֲסֵר אַחַת מִכָּל סַמְמָנֵיהָ חֵיב מִיתָה. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שְׂרָף הַנוּטָף מִעֲצֵי הַקֶּשֶׁף. בּוֹרִית פְּרִשְׁנָה שְׁשָׁפִין בָּהּ אֶת הַצֶּפֶרֶן כְּדִי שְׁתֵּהָא נְאֻה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ אֶת הַצֶּפֶרֶן מִפְּנֵי שְׁהוּא (נ"א: כְּדִי שְׁתֵּהָא) עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יָפִין לָהּ, אֵלָא שְׁאִין מַכְנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד.

וְעַרְבָה לֵי מְנַחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדַמְנִית.

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סְלָה. אַשְׁרֵי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ, אַשְׁרֵי הָעַם שֶׁיֵּי אֱלֹהָיו.

תֵּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוֹמַמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל-יּוֹם אַבְרָכָךָ, וְאַהֲלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גְּדוֹל יֵי וּמְהִלָּל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר. הַיּוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשִׂיךָ, וּגְבוּרַתְךָ יִגִּידוּ. הַדָּר כְּבוֹד הַיּוֹדֶךָ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ, וּגְדֹלְתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה. יִזְכֵּר רַב-טוֹבְךָ יִבְיַעוּ, וְצַדִּיקְתְךָ יִרְנְנוּ. חֲנוּן וְרַחוּם יֵי, אַרְךָ אַפִּים וּגְדֹל-חֶסֶד. טוֹב-יֵי לְכָל, וְרַחֲמֵי עַל-כָּל-מַעֲשִׂיו. יוֹדוּךָ יֵי כָּל-מַעֲשִׂיךָ, וְחִסְדֵיךָ יִבְרַכּוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ, וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ. לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרַתְוֹ, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל-עֲלָמִים, וּמִשְׁשַׁלְתְךָ בְּכָל-דוֹר וָדָר. סוּמְךָ יֵי

לְכַל־הַנְּפִלִים, וְזוֹקֵף לְכַל־הַכְּפוּפִים. עֲיִנַי־כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פֹּתַח אֶת־יְדֶיךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן. צְדִיק יִי בְּכָל־דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו. קָרוֹב יִי לְכָל־קְרָאִיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת. רְצוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יִי אֶת־כָּל־אֲהָבָיו, וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תִּהְיֶה לְךָ יִי יְדָבָר פִּי, וּיְבַרְךָ כָּל־בֶּשֶׂר שֶׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְאַנְחֵנוּ נְבָרְךָ יְיָ, מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם, הַלְלוּ־יְיָ.

בתענית אומרים "ובא לציון" וכו' (בעמ' 47).

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיָּה, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתִיָּה בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזֵמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְיָהּ שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ, לְעַלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵי יִתְבָּרַךְ), וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַדָּר וְיִתְהַלַּל שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן). לְעִילָא לְעִילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחַתָּא וְנִחְמַתָּא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

בתענית אומרים: "ויהי בנסע הארץ" וכו' (בעמ' 40). בכל הצומות פרט לט' באב אומרים מזמור כ' "יענך ה' ביום צרה" ובט' באב מזמור קכו "שיר המעלות", ואח"כ קוראים "ויחל משה", ומפטירים "דרשו ה'" בכל הצומות לבד מט' באב שמפטירים "שובה ישראל", ולאחר שמכניסים ספר תורה לארון אומר החזן חצי קדיש.

יכוון פניו כנגד מקום המקדש כאשר רגליו זו אצל זו, יעמוד ולא ישען ויכוף ראשו מעט, צריך לכוון בכל הברכות, ולפחות בברכה הראשונה.

בחזרה החזן אומר בלחש: אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָה, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים

טובים וקונה את הפל וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בנייהם
למען שמו באהבה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר
החיים, למען אל חי).

מלך גואל עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה רב להושיע.

בקיי: מוריד הטל

בחורף: משיב הרוח ומוריד הגשם

מכליל חיים בחד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים ורופא
חולים, מתיר אסורים, ומקים אמונתו לישי עפר, מי כמוך בעל
גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה (ו)מצמיח לנו ישועה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: מי כמוך אב הרחמים, זכור יצוריך ברחמים ממית
ומחיה).

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.

החזן והקהל אומרים בחזרה:

פתר יתנו לך המוני מעלה עם קבוצי מטה, יחד כלם קדשה לך ישלשו, כמה
שנאמר על יד נביאך: וקרא זה אל זה ואמר, קדוש קדוש קדוש יי צבאות,
מלא כל הארץ כבודו. לעמתי ברוך יאמרו: ברוך כבוד יי ממקומו. וכדברי
קדשך פתוב לאמר: מלך יי לעולם, אלהיך ציון לדר ודר, הללויה.

לדור ודור נמליך לאל, כי הוא לבדו מרום וקדוש, ושבתך אלהינו
מפינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך
אתה יי, האל הקדוש (בעשרת ימי תשובה: המלך הקדוש).

אתה חונן לאדם דעת, ומלמד לאנוש בינה, וחננו מאתך דעה
ובינה והשכל. ברוך אתה יי, חונן הדעת.

הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקַרְבֵנוּ מִלְּכֵנוּ לְעִבּוֹדְתְךָ,
וְהִחַזְרֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה.

סִלַּח-לָנוּ, אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל-לָנוּ מִלְּכֵנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב
וְסִלַּח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, חַנוּן הַמְּרַבֵּה לְסִלּוֹחַ.

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאֹלֵנוּ מִלְּכֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֶךָ, כִּי
(אֵל) גּוֹאֵל חֲזַק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בתענית ציבור אם נוכחים לפחות ששה צמים אומר החזן בחזרה "עננו" ואם לאו אומר
ב"שמע קולנו".

עֲנֵנוּ יי עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְּצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ, וְאֵל תַּעֲלֵם אֶזְנֶךָ מִשְׁמוֹעַ תַּפְלִתֵנוּ,
וְאֵל תַּחְעֲלֵם מִבְּקִשְׁתֵנוּ. הִיָּה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֵנוּ, (נ"א: לְשׁוֹעֲתֵנוּ) טָרֵם נִקְרָא אַתָּה תַּעֲנֵה,
כַּדְבָּר שְׁנֵאמַר: וְהִיָּה טָרֵם יִקְרָאוּ וְאֵנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֵנִי אֶשְׁמַע. כִּי אַתָּה פוֹדֶה
וּמַצִּיל בְּכָל עַת צָרָה וְצוּקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַעוֹנֶה בְּעַת צָרָה וּמוֹשִׁיעַ.

רַפְּאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְיֶה לָנוּ אַתָּה, וְהַעֲלֵה
רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ (וּלְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ), כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן
וְנִיָּאֵמֵן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרַךְ עֲלֵינוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, אֵת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְאֵת כָּל מִיָּנִי
תְּבוֹאָתָה, וְתֵן טַל (בַּחוּרֵף מוֹסִיפִים: וּמְטָר) לְבִרְכָה עַל (כָּל) פְּנֵי הָאָדָמָה
וְשִׁבַע אֵת הָעוֹלָם מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ, וְתֵן בְּרֻכָּה, וְיוֹחֶה וְהַצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ, וּבְרַךְ אֵת שְׁנוֹתֵינוּ פְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבֹרָכוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

תִּקְעַ בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לַחֲרוּתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלִיּוֹתֵינוּ, (וּקְבִצֵנוּ יַחַד
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ). בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוֹנָה וְיִוָּעֲצִינוּ כְּבַתְחִלָּה, וְתַמְלִיךְ עָלֵינוּ אֶתְּהָ (מְהֵרָה) לְבַדְךָ (בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים), בְּצַדֶּק וּבִמְשָׁפֵט. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמְשַׁפֵּט (בעשרת ימי תשובה: הַמְּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט).

וְלַמְּלִשְׁיָנִים בַּל תְּהִי תַקְוָה, וְכָל הַמֵּינִים כֻּלָּם כְּרָגַע יֵאבְדוּ, וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִפְרְתוּ, וּמַלְכוּת זְרוֹן מְהֵרָה תִּעְקַר וּתִשְׁכַּח וְתִכְנִיעַ אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹכֵר אוֹיְבִים וּמְכַנִּיעַ זָדִים.

עַל הַחֲסִידִים וְעַל הַצְּדִיקִים וְעַל גְּרֵי הַצְּדִק וְעַל פְּלִיטַת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שְׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתָּ, וְשִׁים חֲלֻקְנוּ עִמָּהֶם, לְעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ כִּי כָךְ כִּטְחָנוּ מְלֶךְ עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְשַׁעַן וּמְבַטָּח לַצְּדִיקִים.

וְלִירוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וּבְגֵה אוֹתָהּ בְּנִין עוֹלָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.

כתשעה באב מוסיפים:

נַחֵם יי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל הַעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרֻבָה וְהַשׁוֹמְמָה, הַנִּתְּוָנָה בְּיַד זָרִים, הַרְמוּסָה בְּכַף עֲרִיצִים, וְיִבְלַעוּהָ לְגִיּוֹנוֹת, וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמְּךָ נִתְּתָה וּלְזֶרַע יַעֲקֹב יִרְשָׁה הַחֲרֻבָה. נַעֲרָה יי אֱלֹהֵינוּ מִעַפְרָה, וְהַקִּיצָה מֵאֶרֶץ דְּוִיָה, נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרָ שְׁלוֹם, וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם, כִּי בָאֵשׁ הִצַּתָּה, וּבָאֵשׁ אֶתְּהָ עֲתִיד לְכַנּוֹתָהּ, כְּאִמּוֹר וְאֲנִי אֶהְיֶה-לָּהּ נֶאֱמַר יי חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וְלְכַבּוֹד אֶהְיֶה כְּתוֹכָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאֲבְלֵי עַמּוֹ וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלַם.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם.

אֶת צְמַח דָּוִד עַבְדְּךָ בְּמְהֵרָה תְּצַמִּיחַ, וְקַרְנּוֹ תִרְוַם בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוֹיֵנוּ כָּל הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְצַמִּיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

שְׁמַע קוֹלְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, וְחַוֵּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים

וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתְנוּ וְאֶת תְּחִנָּתְנוּ, כִּי אָב מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים אֶתָּה
הוּא מַעֲוֹלָם, וְלֹא נָשׁוּב רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.

בתענית ציבור היחיד הצם אומר:

עֲנֵנוּ יי עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוּם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְּצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ, וְאֵל תַּעֲלֵם אֶזְנֶךָ מִשְׁמוֹעַ תְּפִלָּתְנוּ,
וְאֵל תַּתְּעַלֵּם מִבְּקָשְׁתָּנוּ. הִיָּה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֵנוּ, (נ"א: לְשׁוֹעֵתְנוּ) טָרָם נִקְרָא אֶתָּה תַּעֲנֵה,
בְּדָבָר שְׁנֵאמַר: וְהִיָּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֵנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֵנִי אֶשְׁמַע, כִּי אֶתָּה פוֹדֶה
וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה.

כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֵל תְּפִלָּתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה
לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן,
וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בראש חודש ובחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, יַגִּיעַ, יַרְאֶה וְיִרְצֶה, וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד, וְיִזְכֹּר
זְכוּרֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְזִכְרוֹן
כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה, לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן בְּיוֹם
(בראש חודש: רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. בחוה"מ של פסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. בחוה"מ של סוכות: חַג
הַסּוּכּוֹת הַזֶּה) זְכָרְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים
טוֹבִים, בְּדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ,
כִּי אֵל מְלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאָז. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין
כל הציבור לשוח עמו ואומרים
"מודים דרבנן":

מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ
יוֹצֵר בְּרָאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהִחַיִּיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲנוּנוֹ וְתַחֲנֵנוּ וְתִאַסְּוֶה
גְּלוּיֹתֵינוּ מֵאֲרָבַע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ, וְנָשׁוּב
לְשִׁמּוֹר חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאֵמֶת
וּבְלִבְבֵנוּ שְׁלֵם, עַל שֶׁאֵנוּ מוֹדִים לָךְ.
(בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת).

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ וְעַל
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל
נַסִּיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת,
עָרַב וּבָקֵר וְצֹהֲרִים, הַטּוֹב כִּי
לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם כִּי לֹא
תָמוּ חֲסִדֶיךָ וּמַעֲוֹלֵם קוִיֵּנוּ לָךְ.
לֹא הִכְלַמְתָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ וְלֹא
עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא הִסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ מִמָּנוּ.

בחנוכה ובפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שֶׁעָשִׂיתָ
עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ, בְּיָמֵים הֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה.

בפורים

בְּיָמֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשׁן
הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הַמֶּן
הַרְשָׁע, וּבְקִשׁ לְהַשְׁמִיד, לְהַרְגוֹ
וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים מִנְּעַר
וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם
אֶחָד בַּשָּׁלֹשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ שָׁנִים
עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אָדָר, וּשְׁלָלָם
לְבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
הִפְרַת אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת
מַחֲשַׁבְתּוֹ, וְהִשְׁבַּחְתָּ לוֹ גְּמוּלוֹ
כְּרָאוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו
עַל הַעֵץ. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם
גַּם, כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
פְּלֵא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת, וְנוֹדֶה
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה.

בחנוכה

בְּיָמֵי מַתְתִּיָה בֶּן יוֹחָנָן פְּהֵן גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאֵי
וּבְנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מְלָכוֹת יוֹן הַרְשָׁעָה
לְשִׁפְחָם מִתּוֹרְתְךָ וְהִלְעִבְיָרִים מִחֲקֵי רְצוֹנְךָ,
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם,
רַבָּת אֶת רִיבָם, דִּנְתָּ אֶת דִּינָם, נִקְמַתְתָּ אֶת
נִקְמָתָם, מְסַרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד
מְעֻטִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוּרִים, וְרָשָׁעִים בְּיַד
צְדִיקִים, וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרְתְךָ. וְלָךְ עָשִׂיתָ
שֵׁם גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ בְּעוֹלָם, וְלַעֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ
תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר
בִּיתְךָ, וּפָנוּ אֶת הַיְכָלְךָ, וְטְהַרוּ אֶת מִקְדָּשְׁךָ,
וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בַּחֲצֵרוֹת קְדֻשָּׁךְ, וּקְבַעוּם שְׁמוֹנָה
יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם
גַּם, כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעַת
הַזֹּאת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: זְכוּר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ אֶת פְּעֻסָּךְ, כִּלְאֵי דְדָבָר וְחָרָב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְפָּה וְכָל מַחֲלָה, מַעֲלִינוּ וּמַעֲלֵל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ).
עַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוֹ תָּמִיד, כָּל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה,
וַיִּהְיוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ).
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וּלְךָ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת.

בתענית בירושלים וברוב א"י נושאים הצמים הכהנים כפיהם בחזרה, ואם אין כהן הצם
החזן אומר:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבְרָכָה תְּמַשְׁלֶשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי
מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קְדוֹשִׁיךָ, כְּאָמֹר: יְבָרְכֶךָ יי
וַיִּשְׁמְרֶךָ. (הקהל עונה: כֵּן יְהִי רְצוֹן). אֲרֵי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנְךָ. (הקהל עונה: כֵּן יְהִי
רְצוֹן) יִשָּׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם. (הקהל עונה: כֵּן יְהִי רְצוֹן).

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, (חַיִּים), חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְּאוֹר פָּנֶיךָ
נִתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים, אֲהַבָּה וְחֶסֶד, צְדָקָה, בְּרָכָה, יִשׁוּעָה
וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ) לְבָרְכֶךָ אֶת כָּל
עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, פְּרִיטָה טוֹבָה, וַיִּשׁוּעָה
וַנְּחַמָּה חֵן וְחֶסֶד נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אָנוּ וְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים (טוֹבִים)
וּלְשְׁלוֹם).

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם, (אָמֵן).

בחזרה החזן אומר פסוק זה בלחש:

יְהִיו לְרְצוֹן אֲמַר־יִפִּי וְהִגִּיזֵן לִפִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי, נְצוּר לְשׁוֹנֵי מְרַע, וּשְׁפָתַי מְדַבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֶּךָ נַפְשִׁי,

וּנְפָשִׁי כְּעֶפֶר לִפְלֵ תִהְיֶה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי, שְׁכַל הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה, תִּפְרַע עֲצָתְךָ וּתְקַלְקַל מִחֲשָׁבוֹתַם. וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי, שֶׁתִּפְתַּח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה, שַׁעֲרֵי חֶכְמָה, שַׁעֲרֵי בִינָה, שַׁעֲרֵי דַעָה, שַׁעֲרֵי פִרְנֶסֶה וְכֻלְפָּלָה, שַׁעֲרֵי חַיִּים, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהִי לְרְצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.

(יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּבַנֶּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתַחֲלֶנּוּ בְּתוֹרָתְךָ).

במקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה. בחזרת הש"ץ הקהל צריך לעמוד ולכוין לכל הברכות ולענות "ברוך הוא וברוך שמו" על הזכרת השם, "ואמן" אחר כל ברכה.

בעשרת ימי תשובה אומרים:

אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אֵין לָנוּ מִלְךָ אֶלָּא אַתָּה.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ בְּטַל מִמָּנוּ (כָּל) גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת (וְרַעוֹת).
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שְׁנָה טוֹבָה.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ בְּטַל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמֶּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ עֲצוֹר (נ"א: מְנַע) מִגְּפָה מִנְּחֻלְתְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ פְּלֵה דְבָר וְרַעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ זְכוּר כִּי עֶפֶר אֲנַחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ קָרַע רוּעַ גִּזַּר דִּינָנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ מְחוּק שְׁטַר חוֹבוֹתֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְּפָנָיו סֶלַח וּמְחֹל לְעֹנוּתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו מְחַה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הַחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו אֵל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו זְכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זִכְיוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו הִצַּמַּח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקֶרֶב.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו שְׂמַע קוֹלְנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְלֹא לְמַעַנֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא.
 אָבִינוּ מִלְּפָנָיו עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

נפילת אפים

אין אומרים תחנון במנחה בימים שאין אומרים תחנון בשחרית (ראה עמ' 32) וכן לא במנחה שלפני
 הימים ההם, חוץ ממנחה שלפני ערב ר"ה וערב יוה"כ. אין נפילת אפים בלילה, בין השמשות ובמקום
 שאין ס"ת יאמר התחינה בלא נפילת אפים.

רַחוּם וְחַנוּן חָטְאָנוּ לְפָנֶיךָ, רַחֵם עָלֵינוּ (וְהוֹשִׁיעֵנוּ).

לְדָוִד אֱלֹהֶיךָ יי נִפְשִׁי אֶשָּׂא. אֱלֹהֵי בָךְ כְּטַחְתִּי אֶל-אֲבוֹשָׁה, אֶל-יַעֲלָצוּ
 אוֹיְבֵי לִי. גַּם כָּל-קוֹנֶיךָ לֹא יִבְשׁוּ, יִבְשׁוּ הַבּוֹגְדִים רִיקָם. דְּרַכֶּיךָ יי
 הוֹדִיעֵנִי, אֲרַחֲוֶתֶיךָ לְמַדְנִי. הִדְרִיכֵנִי בְּאַמְתָּךְ וְלַמְדַנִּי כִּי-אֲתָה אֱלֹהֵי

ישְׁעִי, אוֹתָךְ קוֹיִתִי כָּל־הַיּוֹם. זָכַר־רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסִדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה.
 חֲטָאוֹת נַעֲוִירִי וּפְשָׁעֵי אֶל־תִּזְכֹּר, כִּחֲסִדֶּךָ זָכַר־לִי־אֲתָהּ, לְמַעַן טוֹבֶךָ
 יְיָ. טוֹב־וַיִּשֶׁר יְיָ, עַל־כֵּן יוֹרָה חֲטָאִים בְּדַרְךָ. יִדְרֹךְ עֲנּוּיִם בְּמִשְׁפָּט,
 וַיִּלְמַד עֲנּוּיִם דְּרָכּוֹ. כָּל־אֲרָחוֹת יְיָ חֶסֶד וְאֱמֶת, לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֵתָיו.
 לְמַעַן־שְׁמֶךָ יְיָ, וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי רַב־הוּא. מִי־זֶה הָאִישׁ יֵרָא יְיָ, יוֹרְנוּ
 בְּדַרְךָ יִבְחָר. נִפְשׁוּ בְּטוֹב תְּלִין, וְזָרְעוּ יִירֹשׁ אֶרֶץ. סוּד יְיָ לִירְאָיו,
 וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְיָ, כִּי הוּא־יּוֹצֵא מִרְשֶׁת רַגְלִי.
 פְּנֵה־אֵלַי וְחַנּוּנִי, כִּי־יִחַיד וְעָנִי אָנִי. צְרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ, מִמְּצוּקוֹתֵי
 הוֹצִיאָנִי. רְאֵה עֲנִי וְעֲמָלִי, וְשֵׂא לְכָל־חֲטָאוֹתַי. רְאֵה־אֵיבִי כִּי־רַבּוֹ,
 וְשִׁנְאָת חֶמֶס שְׁנֵאוּנִי. שְׁמְרָה נַפְשִׁי וְהִצִּילֵנִי, אֶל־אֲבוֹשׁ כִּי־חֲסִיתִי בָךְ.
 תָּם־וַיִּשֶׁר יִצְרוּנִי, כִּי קוֹיִתִּיךָ. פָּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל, מִכָּל צָרוֹתָיו.

וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדְעַ מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ. זָכַר־רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסִדֶיךָ,
 כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה. אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת רֵאשִׁנִּים, מִהָרַק יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ,
 כִּי דָלוּנוּ מְאֹד. חַנּוּנֵנוּ יְיָ חַנּוּנֵנוּ, כִּי־רַב שְׁבַעֲנוּ בּוֹז. בְּרָגוּז רַחֵם תִּזְכֹּר.
 כִּי־הוּא יָדַע יִצְרָנוּ, זָכוֹר כִּי־עֲפָר אֲנַחְנוּ. עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר
 כְּבוֹד־שְׁמֶךָ, וְהִצִּילָנוּ וְכִפֵּר עַל־חֲטָאוֹתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתִיָּה,
 וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתִיָּה בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמִיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא
 וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ,
 לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא (יְתַבְרַךְ), וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
 וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְהַלַּל שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן).
 לְעֵילָא לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחְמָתָא דְאִמְרִין
 בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, קָדָם אַבּוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָא,
וְאָמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים (עָלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן (ועוֹנִים: אָמֵן). עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה
שְׁלוֹם (עָלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

אם יש בבה"כ אדם החייב באמירת קדיש, אומרים כאן מזמור של יום (עמ' 49 ואילך)
או מזמור ס"ז (כמנהג ק"ק רומא) כדלקמן ואחריו קדיש יתום:

לְמַנְצִיחַ בְּנִגְיִנַת מְזִמּוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ
סְלָה. לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרַבְרָה, בְּכָל־גּוֹיִם יִשְׁוַעְתְּךָ. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים,
יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם. יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים, כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל,
וּלְאֵמִים בְּאַרְץ תִּנְחָם סְלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם.
אַרְץ נִתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וַיִּירָאוּ
אוֹתוֹ כָּל־אֶפְסֵי־אַרְץ.

יְתַגְדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמִיהּ רַבָּא (עוֹנִים: אָמֵן). בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתִיהּ, וַיִּמְלִיךְ
מְלֻכוּתִיהּ בְּתַיִּכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיִּי דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב,
וְאָמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהֵא שְׁמִיהּ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעָלָם וּלְעֵלְמֵי
עֲלַמַיָא (יְתַבְרַךְ), וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַדַּר וַיִּתְהַלָּל
שְׁמִיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אָמֵן). לְעֵילָא לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא,
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים (עָלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן
(ועוֹנִים: אָמֵן). עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם (עָלִינוּ וְ) עַל
כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן (עוֹנִים: אָמֵן).

בערב שבת חנוכה מדליקין כאן את הנרות.

סדר ערבית לימי חול

יש נוהגים לומר השיר של הלויים ואח"כ אומר:

(שיר המעלות. הנה ברכו את־יְיָ כָּל־עַבְדֵי יְיָ, הַעֲמָדִים בְּבֵית־יְיָ בַּלַּיִלֹת.
שְׁאוּ־יְדָכֶם קֶדֶשׁ, וּבְרַכּוּ אֶת־יְיָ. יְבָרְכֶךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

יְיָ צְבָאוֹת עֲמָנוּ, מְשֻׁבְּ־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ.
יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קִרְאָנוּ. בְּשָׁלוֹם יַחֲדוּ אֲשַׁכְּבָה וְאִישָׁן, כִּי־אָתָּה
יְיָ לְבָדָד, לְבִטָּח תוֹשִׁיבֵנִי. תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח חַיִּים, שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּנִיךָ, נַעֲמוֹת
בִּימִינֶךָ נָצַח. מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל, בְּשׁוּב יְיָ שְׁבוֹת עִמּוֹ, יַגַּל יַעֲקֹב
יְשֻׁמַּח יִשְׂרָאֵל. יוֹמָם יַצִּיחֵנוּ יְיָ חֲסִדּוֹ וּבְלַיְלָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי. וּתְשׁוּעַת
צַדִּיקִים מִיְיָ, מַעֲוֹזָם בְּעַת צָרָה. וַיַּעֲזֹרֵם יְיָ וַיִּפְּלְטֵם, וַיִּפְּלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיִּוֹשִׁיעֵם,
כִּי־חָסּוּ בוֹ. חֲזָקוּ וַיֶּאֱמָץ לְבַבְכֶם, כָּל־הַמִּיחָלִים לֵיְיָ).

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֲוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא־יַעִיר
כָּל־חַמְתּוֹ. יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קִרְאָנוּ.

החזן אומר: **בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרֵךְ.**

הקהל אומר ואחריו החזן: **בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּדָבָרוֹ מַעְרִיב עַרְבִים,
וּבְחֻכְמָה פּוֹתַח שַׁעֲרִים, וּבְתַבּוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים, וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים,
וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ כְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹמָם וְלַיְלָה,
גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר. הַמַּעְבִּיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה,
הַמְּבַדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, וּשְׁמוֹ אֵל חַי וְקַיִם תָּמִיד
הוּא יְמַלֵּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעְרִיב עַרְבִים.**

אֶהְבֶּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֶּת, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
אוֹתָנוּ לְמִדָּת, עַל כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ תֵּן בְּלַבְנוּ, לְשִׂיחַ
בְּחֻקֵי רְצוֹנְךָ, וְנִשְׁמַח וְנַעֲלוֹז בְּדַבְרֵי (תְּלִמוּד) תּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
(וְחֻקוֹתֶיךָ) לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֵךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נִהְגָּה יוֹמָם
וְלַיְלָה, וְאֶהְבֶּתְךָ אֵל תִּסֵּר מִמֶּנּוּ עַד נִצַּח נִצַּחִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי, אוֹהֵב
אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

יכון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, צריך לדקדק באותיותיה ולהשמיע
לאזנו מה שמוציא בפיו, אם לא כיוון לכו בפסוק ראשון לא יצא אפילו בדיעבד, אין החזן צריך
להנמיך קולו בפסוקי התוכחה שבקריאת שמע.

המתפלל יחיד אומר: אֵל מְלֶךְ נֶאֱמָן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי | אֶחָד.

אומ' בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאֶהְבֶּתְךָ אֵת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ. וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל-לִבְבְּךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ
וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשַׁבָּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֶּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׂכְבְּךָ וּבְקוּמָךָ.
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדֶיךָ וְהָיוּ לְטִטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

וְהָיָה אִם-שָׁמַע תִּשְׁמָעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת-יי אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי
מִטֶּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמְלִקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהַרְךָ.
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ. הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אֶף-יי בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת-יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יי נָתַן לָכֶם.
וּשְׁמַתֶּם אֶת-דְּבַרֵי אֱלֹהֵי עַל-לִבְבְּכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶּם לְאוֹת

על־יְדֹכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ. וּכְתַבְתֶּם
עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יי לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ.

וַיֹּאמֶר יי אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ
לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדָרְתָם וְנִתְּנוּ עַל־צִיצִית הַכְּנָף פְּתִיל
תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יי
וְעִשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֶתֶם
זָנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעִשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים
לְאֱלֹהֵיכֶם. אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהָיוֹת
לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם. (הַצִּיבּוֹר אוֹמֵר: אָמֵת).

הַחֲזוֹן חוֹזֵר וְאוֹמֵר: יי אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת.

וְאָמַרְנָה כָּל זֹאת וְקִיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וְאֲנַחְנוּ
יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדְנוּ מִיַּד מְלָכִים, הַגּוֹאֲלֵנוּ מִלְּכָנוּ מִכָּף כָּל עָרִיצִים.
הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרֵינוּ, הַמְּשַׁלֵּם גְּמוּלָ לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ. הַשֵּׁם
נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נִתֵּן לְמוֹט רַגְלָנוּ. הַמְּדַרְיָכָנוּ עַל כְּמוֹת אוֹיְבֵינוּ,
וַיִּרֶם קַרְנָנוּ עַל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ. (הָאֵל) הָעוֹשֶׂה לָנוּ נְסִים וְנִקְמָה בַּפְּרָעָה,
אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם. הַמְּכַה בְּעִבְרָתוֹ כָּל כְּבוֹרֵי מִצְרַיִם,
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ מִתּוֹכָם לְחֵרוֹת עוֹלָם. הַמְּעַבִּיר בְּנָיו בֵּין גְּזָרֵי יַם
סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע, וְרָאוּ בְּנֵים אֶת
גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמוֹ, וּמְלָכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עָלֵיהֶם. מֹשֶׁה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם: מִי־כַמְכָה
בְּאֵלֶם יי, מִי כַמְכָה גָּאֹדֵר בְּקִדְשׁ, נוֹרָא תַהֲלֵת עֲשֵׂה פִּלְא. מְלָכוּתְךָ
רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֵלֵי עָנוּ וְאָמְרוּ: יי יְמַלֵּךְ לְעֵלָם

וְעַד. וְנֹאמַר: כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב, וַיְגַאֲלוּ מִיַּד חֲזַק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

הַשְׂפִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְחַיִּים (טוֹבִים) וְלְשָׁלוֹם, וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ, וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ, וְתִקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ (מִהַרָּה) לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר וְחָרָב וְרָעַב וְיָגוֹן וְאֲנָחָה, וְשָׁבַר (וְהִסֵּר) שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וְשָׁמַר צְאֲתָנוּ וּבֹאֲנוּ מֵעֵתָה וְעַד עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵר עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד, אָמֵן.

אומרים בלחש: בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלְךָ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן. בְּרוּךְ יְיָ מַצִּיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם, הַלְלוּ־יָהּ. בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ. וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיְמַלֵּא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן. יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. כִּי לֹא־יִטָּשׁ יְיָ אֶת־עַמּוֹ בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוֹאִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעַם. וַיֵּרָא כָּל־הָעַם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים. וְהִזְיָה יְיָ לְמִלְךָ עַל־כָּל־הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד. יְהִי־חֲסִדְךָ יְיָ עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ. הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם, לְהַדּוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ, לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלֹתְךָ. כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יְבוֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדוֹנָי, וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ. כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדְךָ. וְאֲנַחְנוּ עִמָּךְ וְצִאֵן מִרְעִיתְךָ נוֹדָה לָךְ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדָר נִסְפָּר תִּהְלֹתְךָ. בְּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם, בְּרוּךְ יְיָ בְּלַיְלָה, בְּרוּךְ יְיָ בְּשַׁכְּבֵנוּ, בְּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ. כִּי בְיָדְךָ נִפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמְּתִים. אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נִפְשׁ כָּל־חַי, וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר־אִישׁ. בְּיָדְךָ אֶפְקֵיד רוּחִי, פְּדִיתָ אוֹתִי יְיָ אֵל אֲמֹת. אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׂמִים, יַחֲדֵד שְׁמֶךָ וְקָיָם זְכָרְךָ וּמְלֻכוֹתְךָ תָּמִיד, הוּא יְמַלְךָ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעַד. עד כאן בלחש.

תהלה נביע לרוכב בערבות, לאל המפואר במקלות קדושים. ברוך
אתה יי, מלך אל חי לעד וקיים לנצח.

החזן אומר:

יתגדל ויתקדש שמייה רבא (עונים: אמן). בעלמא די כרא כרעותיה,
וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא
ובזמן קריב, ואמרו אמן (וגם הקהל אומר: אמן). יהא שמייה רבא מברך,
לעלם ולעלמי עלמאי (תברך), וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא
ויתעלה ויתהדר ויתהלל שמייה דקודשא בריך הוא (עונים: אמן).
לעילא לעילא מן כל ברכתא, שירתא, תשבחתא ונחמתא דאמין
בעלמא, ואמרו אמן (עונים: אמן).

בראש חודש מכריזים: "ראש חודש"; בחנוכה ופורים שושן מכריזים: "על הנסים".

אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם, אלהי יצחק,
ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון, גומל חסדים
טובים וקונה את הפל וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם
למען שמו באהבה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר
החיים, למענך אל חי).

מלך גואל עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה רב הושיע.

בקין: מוריד הטל

בחורף: משיב הרוח ומוריד הגשם

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים ורופא

חולים, מתיר אסורים, ומקיים אמונתו לישני עפר, מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה (ו)מצמיח לנו ישועה. (בעשרת ימי תשובה מוסיפים: מי כמוך אב הרחמים, זכור יצוריך ברחמים ממית ומחיה).

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.

לדור ודור נמליך לאל, כי הוא לבדו מרום וקדוש, ושבתך אלהינו מפנינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יי, האל הקדוש (בעשרת ימי תשובה: המלך הקדוש).

אתה חונן לאדם דעת, ומלמד לאנוש בינה וחנונו מאתך דעה ובינה והשכל. ברוך אתה יי, חונן הדעת.

השיבנו אבינו לתורתך, ודבקנו במצותיך, וקרבתנו מלפניו לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה יי, הרוצה בתשובה.

סלח לנו, אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלפניו כי פשענו, כי אל טוב וסלח אתה. ברוך אתה יי, חנון המרבה לסלוח.

ראה נא בענינו וריבה ריבנו, וגאלנו מלפניו מהרה למען שמך, כי (אל) גואל חזק אתה. ברוך אתה יי, גואל ישראל.

רפאנו יי אלהינו ונרפא, הושיענו ונושע, כי תהלתנו אתה, והעלה רפואה שלמה לכל מפותינו (וילכל תחלואינו), כי אל רופא רחמן ונאמן אתה. ברוך אתה יי, רופא חולי עמו ישראל.

ברך עלינו, יי אלהינו, את השנה הזאת לטובה ואת כל מיני תבואתה, ותן טל (בחורף מוסיפים: ומטר) לברכה על (כל) פני האדמה ושבע את העולם מברכותיך, ותן ברכה, ורוחה והצלחה בכל מעשה

גְּדִינוּ, וּבָרַךְ אֶת שְׁנוֹתֵינוּ כְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבוֹרָכוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְבָרַךְ הַשָּׁנִים.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוֹתֵינוּ, (וּקְבָצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ). בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּכִרְאֵנוּ וְיִוָּעֲצֵנוּ כְּבַתְחִלָּה, וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה (מְהֵרָה) לְבִדְךָ (בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים), בְּצִדְקָה וּבִמְשָׁפֵט. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְלֹךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמְשַׁפֵּט (כַּעֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה: הַמְּלֹךְ הַמְּשַׁפֵּט).

וְלַמְּלָשִׁינִים בַּל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַמֵּינִים כֻּלָּם כְּרָגַע יֵאבְדוּ, וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִפְרְתוּ, וּמַלְכוּת זְדוּן מְהֵרָה תִעָקַר וּתִשָּׁבַר וְתִכְנִיעַ אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנְיַע זֵדִים.

עַל הַחֲסִידִים וְעַל הַצְּדִיקִים וְעַל גְּרֵי הַצְּדָק וְעַל פְּלִיטַת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שְׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, לְעוֹלָם לֹא נִבוֹשׁ פִּי כִּי כָּךְ בְּטַחְנוּ מְלֹךְ עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׁעַן וּמְבַטֵּחַ לַצְּדִיקִים.

וְלִירוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וּבָנָה אוֹתָהּ בְּנֵין עוֹלָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.

בליל תשעה באב אומרים:

רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל הַעִיר הָאֲבֵלָה הַתְּרַבָּה וְהַשׁוֹמְמָה, הַנִּתְּוָנָה בְּיַד זָרִים, הַרְמוּסָה בְּכַף עֲרִיצִים, וְיִבְלַעוּהָ לְגִיזוֹת, וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמְּךָ נִתְּתָה וּלְזֵרַע יַעֲקֹב יִרְשָׁה הַיְּרוּשָׁתָה. נַעֲרָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִעַפְרָה, וְהַקִּיצָה מֵאֶרֶץ דְּוִיָּה, נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרַח שְׁלוֹם, וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם, כִּי בָאֵשׁ הַצִּתָּהּ, וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לְכַנּוֹתָהּ, כְּאָמֹר וְאָנִי אֶהְיֶה-לָּהּ נָאִם יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וְלִכְבוֹד אֶהְיֶה כְּתוֹכָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאֲבְלֵי עַמּוֹ וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

ברוך אתה יי, בונה ירושלים.

את צמח דוד עבדך במהרה תצמיח, וקרנו תרום בישועתך, כי לישועתך קוינו כל היום. ברוך אתה יי, מצמיח קרן ישועה.

שמע קולנו יי אלהינו, וחוס וחנונו ורחם עלינו, וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו ואת תחנונו, כי אב מלא רחמים רבים אתה הוא מעולם, ולא נשוב ריקם מלפניך.

בליל ט' באב היחיד הצם מוסף:

עננו יי עננו ביום צום תענייתנו כי בצרה גדולה אנחנו, ואל תעלם אונך משמוע תפלתנו, ואל תתעלם מבקשתנו. היה נא קרוב לישוענו, (נ"א: לישועתנו) טרם נקרא אתה תענה, כדבר שנאמר: והיה טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע, כי אתה פודה ומציל בכל עת צרה וצוקה.

כי אל שומע תפלה ותחנון אתה. ברוך אתה יי, שומע תפלה.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ואל תפלתם שעה, והשב העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.

בראש חודש ובחול המועד אומרים:

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, יגיע, יראה וירצה, וישמע, ויפקד, ויזכר זכרוננו וזכרון אבותינו, וזכרון ירושלים עירך, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך (לפליטה) לטובה, לחן ולחסד ולרחמים ולרצון ביום (בראש חודש: ראש החודש הזה. בחוה"מ של פסח: חג המצות הזה. בחוה"מ של סוכות: חג הסוכות הזה) זכרנו יי אלהינו בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו לחיים טובים, כדבר ישועה ורחמים, חוס וחנונו ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֵךְ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאָז. בְּרוּךְ
אֲתָה יְיָ, הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, עַל חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נְשׁוֹמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל גְּסִיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם
וַיּוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים,
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, הַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוָלָם קוֹיֵנוּ
לָךְ. לֹא הִכְלַמְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא הִסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ מִמָּנוּ.

בחנוכה ובפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שֶׁעָשִׂיתָ
עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה.

בפורים

בִּימֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הַמֶּן
הַרְשָׁע, וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד, לְהַרְגוֹ
וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנְּעַר
וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בַּיּוֹם
אֶחָד בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שָׁנָיִם
עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם
לְבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
הִפְרַת אֶת עֲצָתוֹ, וְקַלְקַלְתָּ אֶת
מַחְשַׁבְתּוֹ, וַהֲשִׁיבֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ
כְּרָאוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו
עַל הָעֵץ. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם
גַּם, כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת, וְנוֹדֶה
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה.

בחנוכה

בִּימֵי מַתְתִּיזָה כֵּן יוֹחֲנָן כֹּהֵן גְּדוֹל חֲשֵׁמוֹנָאִי
וּבְנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מְלָכוֹת יוֹן הַרְשָׁעָה
לְשִׁכְחֵם מִתּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירָם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ,
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם,
רַבְתָּ אֶת רִיבָם, דִּנְתָּ אֶת דֵּינָם, נִקְמַתְתָּ אֶת
נִקְמַתָם, מְסַרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד
מְעַטִּים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְרָשָׁעִים בְּיַד
צַדִּיקִים, וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ
שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם, וְלַעֲמֹךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ
תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבְרֵי
בֵּיתְךָ, וּפָנוּ אֶת הַיְכָלְךָ, וְטִהְרוּ אֶת מִקְדָּשְׁךָ,
וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחִצְרוֹת קֹדֶשְׁךָ, וּקְבָעוּם שְׁמוֹנָה
יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם
גַּם, כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת
הַזֹּאת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ אֶת פְּעֻסָּךְ, כִּלְאֵי דְדָבָר וְחָרָב וְרָעַב וְשִׁבְי וּמִשְׁחִית וּמִגְפָּה וְכָל מַחֲלָה, מַעֲלִינוּ וּמַעֲלֵל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ).
עַל כָּלֵם יִתְבַּרְךָ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תָמִיד, כָּל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ).
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֵךְ נְאֻה לְהוֹדוֹת.

שְׁלֹם שְׁלֹם, טוֹבָה וּבְרָכָה, (חַיִּים), חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלִינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ פְּאָחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נִתַּתְּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים, אֶהְבֶּה וְחֶסֶד, צְדָקָה, בְּרָכָה, יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלֹם, וְטוֹב יְהִיָּה בְעֵינֶיךָ (לְבְרַכְנוּ וּ) לְבָרְךָ אֶת כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל יַעַת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ.

(בעשרת ימי תשובה מוסיפים: בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלֹם, פְּרֻנְסָה טוֹבָה, וַיִּשׁוּעָה וְנִחְמָה חֵן וְחֶסֶד נִזְכָּר וְנִפְתַּח לְפָנֶיךָ, אָנוּ וְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים (טוֹבִים) וְלְשְׁלֹם).

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרְךָ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹם, (אָמֵן).

יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי, נְצוֹר לְשׁוֹנֵי מְרַע, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מְרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תִדּוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי, וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָה לִפְלֵל תִּהְיֶה. יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי, שְׁכַל הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה, תִּפְרַע עֲצָתְךָ וְתִקְלַקֵּל מִחֲשׁוֹבוֹתֶם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי, שִׁתְּפַחַח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה, שְׁעָרֵי חֲכָמָה, שְׁעָרֵי בִינָה, שְׁעָרֵי רַעָה, שְׁעָרֵי פְּרֻנְסָה וְכִלְפָּלָה, שְׁעָרֵי חַיִּים, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:

עֲשֵׂה שְׁלֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלֹם עֲלִינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁתְּכַנֶּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חִלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ).

בפורים אומרים חצי קדיש וקוראים כאן את המגילה.

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמִיָּה רַבָּא (עונים: אָמֵן). בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיָּה,
וַיְמַלִּיף מַלְכוּתִיָּה בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא
וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן (וגם הקהל אומר: אָמֵן). יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ,
לְעֵלָם וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא (יְתַבְרַךְ), וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְהַלֵּל שְׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עונים: אָמֵן).
לְעֵילָא לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין
בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן (עונים: אָמֵן).

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְרַעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, קְדָם אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמִיָּא,
וְאִמְרוּ אָמֵן (עונים: אָמֵן). יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא וְחַיִּים טוֹבִים
(עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן (עונים: אָמֵן). עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אָמֵן
(עונים: אָמֵן).

בחנוכה מדליקים כאן את הנרות.

החזן אומר בקול רם:

עֲלִינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שְׁלֵא עֲשָׂנוּ
כְּגוּיֵי הָאָרֶץ, וְלֹא שְׁמַנּוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲרָצוֹת. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם,
וּגּוֹרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנֵם. שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים לְאֵל
לֹא יוֹשִׁיעַ. וְאָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מְלִיף מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. (שְׁהוּא) נוֹטָה שְׁמַיִם וַיּוֹסֵד אֶרֶץ, וְכִסָּא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם
מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ,
אָמֵת מְלַכְנּוּ וְאֵין זולָתוֹ, כְּפַתּוּב בְּתוֹרָתוֹ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל
לְכַבְּדָּ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין
עוֹד.

עַל כֵּן נִקְנָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת עֲזָךְ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהֶאֱלִילִים פְּרוֹת יִפְרֹתוֹן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בִשָּׁר יִקְרָאוּ בְשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִפְּרוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בְּרֵךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקָּר יִתְנוּ, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם עַל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד. כִּפְתוּב בְּתוֹרָתְךָ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכְתוּב: שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

קדיש יתום:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא (עוֹנִים: אַמֵּן). בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיהַ, וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתִיהַ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אַמֵּן (וגם הקהל אומר: אַמֵּן. יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעָלַם וְלְעַלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ), וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיְתַרְוֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְהַלַּל שְׁמִיהַ דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (עוֹנִים: אַמֵּן). לְעִילָא לְעִילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, שִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן (עוֹנִים: אַמֵּן). יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא וְחַיִּים טוֹבִים (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן (ועוֹנִים: אַמֵּן). עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמֵי, הוּא בְּרַחֲמֵי, יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם (עֲלִינוּ וְ) עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אַמֵּן (עוֹנִים: אַמֵּן).

החזן אומר: בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרַךְ.

הקהל אומר ואחריו החזן: בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

סדר ספירת העומר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העומר.

היום לעמר

14	ארבעה עשר יום שהם שני שבועות.	1	יום אחד.
15	חמשה עשר יום שהם שני שבועות ואחד.	2	שני ימים.
16	ששה עשר יום שהם שני שבועות ושני ימים.	3	שלושה ימים.
17	שבעה עשר יום שהם שני שבועות ושלושה ימים.	4	ארבעה ימים.
18	שמונה עשר יום שהם שני שבועות וארבעה ימים.	5	חמשה ימים.
19	תשעה עשר יום שהם שני שבועות וחמשה ימים.	6	ששה ימים.
20	עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים.	7	שבעה ימים שהם שבוע אחד.
21	אחד ועשרים יום שהם שני שבועות ושבעה ימים.	8	שמונה ימים שהם שבוע אחד
22	שנים ועשרים יום שהם שני שבועות ושמונה ימים.	9	יום אחד.
23	שלושה שבועות ואחד וששה ימים.	10	תשעה ימים שהם שבוע אחד ושני ימים.
		11	עשרה ימים שהם שבוע אחד ושלושה ימים.
		12	אחד עשר יום שהם שבוע אחד וארבעה ימים.
		13	שנים עשר יום שהם שבוע אחד וחמשה ימים.
			שלושה עשר יום שהם שבוע אחד וששה ימים.

- 24 אַרְבַּעַת וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֶם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים.
- 25 חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֶם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים.
- 26 שֵׁשֶׁת וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֶם שְׁלֹשָׁה
שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים.
- 27 שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֶם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים.
- 28 שְׁמוֹנֶה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֶם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת.
- 29 תְּשַׁעַת וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֶם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד.
- 30 שְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהֶם אַרְבָּעָה
שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים
- 31 אֶחָד וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם אַרְבָּעָה
שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים.
- 32 שְׁנַיִם וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם אַרְבָּעָה
שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים.
- 33 שְׁלֹשָׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים.
- 34 אַרְבָּעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים.
- 35 חֲמִשָּׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת.
- 36 שֵׁשֶׁת וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם חֲמִשָּׁה
שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד.
- 37 שִׁבְעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים.
- 38 שְׁמוֹנֶה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים.
- 39 תְּשַׁעַת וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֶם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים.
- 40 אַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם חֲמִשָּׁה
שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים.
- 41 אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם חֲמִשָּׁה
שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים.
- 42 שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם שֵׁשֶׁת
שָׁבוּעוֹת.
- 43 שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם
שֵׁשֶׁת שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד.
- 44 אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם
שֵׁשֶׁת שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים.
- 45 חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם
שֵׁשֶׁת שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים.
- 46 שֵׁשֶׁת וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם שֵׁשֶׁת
שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים.
- 47 שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם שֵׁשֶׁת
שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים.
- 48 שְׁמוֹנֶה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם
שֵׁשֶׁת שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים.
- 49 תְּשַׁעַת וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֶם
שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת (תְּמִימִים).

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתֵּשֵׁב עֲבוֹדַת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ לְמִקְוָמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ.

לְמַנְצֵחַ בְּנִגְיַת מִזְמוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יְאֵר פָּנָיו
אֶתְנוּ סֵלָה. לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָכְךָ, בְּכָל-גּוֹיִם יִשׁוּעָתְךָ. יוֹדוּךָ עַמִּים
אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם. יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֲמִים, כִּי-תִשְׁפֹּט עַמִּים
מִיִּשְׂרָאֵל, וְלְאֲמִים בְּאֶרֶץ תִּנְחַם סֵלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ
עַמִּים כָּלֵם. אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים, וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל-אֶפְסֵי-אֶרֶץ.

סדר קריאת שמע על המטה

הַשְּׂפִיכְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידְנוּ מִלְּפָנָיו לְחַיִּים (טוֹבִים) וְלְשָׁלוֹם, וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמָךְ, וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ, וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ (מִהַרָּה) לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר וְחָרָב וְרָעַב וְיָגוֹן וְאַנְחָה, וְשָׁבַר (וְהִסֵּר) שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וְשָׁמַר צִאתְנוּ וּבֹאֲנוּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

מי שהתפלל ערבית לפני צאת הכוכבים יקרא את כל שלש הפרשיות של ק"ש (עמ' 69).

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכוֹתָו לְעוֹלָם וָעֶד. וְאַהֲבַתְּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל-לִבְבְּךָ. וְשִׁנְנָתָם לְבִנְיָךָ וְדַבַּרְתָּ בָם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִקְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדְךָ, וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

יֵשֵׁב בְּסֵתֶר עָלְיוֹן, בְּצֵל שְׁדֵי יְתְלוֹנָן. אִמֵּר לִי מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱלֹהֵי אַבְטַח-בוֹ. כִּי הוּא יִצִּילְךָ מִפַּח יְקוּשׁ, מִדְּבַר הַוּוֹת. בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לְךָ וְתַחַת-כְּנָפָיו תִּחְסֶה, צָנָה וְסַחְרָה אָמְתוֹ. לֹא-תִירָא מִפַּחַד לִילָה, מִחַץ יַעוֹף יוֹמָם. מִדְּבַר בְּאִפְלֵ יְהִלְךָ, מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים. יִפֹּל מִצִּדְךָ אֶלְךָ וּרְבִבָה מִימִינְךָ, אֶלְיָךָ לֹא יִגַּשׁ. רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט, וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה. כִּי-אַתָּה יְיָ מַחְסִי, עָלְיוֹן שְׁמֹת מְעוֹנֶיךָ. לֹא-תֵאָנֶה אֶלְיָךָ רָעָה, וְנִגַּע לֹא-יִקְרַב בְּאַהֲלֶךָ. כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה-לְךָ, לְשַׁמְרֶךָ בְּכָל-דְּרָכֶיךָ. עַל-כַּפַּיִם יִשְׁאוּנוּךָ, פֶּן-תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלֶךָ. עַל-שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ, תִּרְמָס כַּפִּיר וְתַנִּין. כִּי בִי חָשַׁק וְאַפְלֹטָהוּ, אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי-יָדַע שְׁמִי. יִקְרָאֵנִי וְאַעֲנֶהוּ עִמּוֹ-אָנֹכִי בְּצָרָה, אֲחַלְצָהוּ וְאֲכַבְּדֶהוּ. אֲרַךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ, וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי.

וַיֹּאמֶר יי אֶל־הַשָּׁטָן יִגְעַר יי בְּךָ הַשָּׁטָן וַיִּגְעַר יי בְּךָ הַבַּחַר
בִּירוּשָׁלַם, הֲלֹא זֶה אוֹד מְצַל מֵאִשׁ. יְבַרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יי
פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ. יִשָּׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם.

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֲשֶׁא עֵינַי אֶל־הַהָרִים, מֵאִין יבֵּא עֲזָרִי. עֲזָרִי
מֵעַם יי, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. אֶל־יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ, אֶל־יִנוּם שְׁמֹרֶךָ.
הִנֵּה לֹא־יִנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יי שְׁמֹרֶךָ, יי צִלְּךָ עַל־יַד
יְמִינֶךָ. יוֹמֵם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכְכָּה, וַיֵּרַח בְּלִילָהּ. יי יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע,
יִשְׁמַר אֶת־נַפְשֶׁךָ. יי יִשְׁמַר־צִאֲתֶךָ וּבֹאֶךָ, מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם.

הִנֵּה מִטָּתוֹ שָׁלְשָׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ, מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל.
כָּל־ם אַחֲזֵי חָרֵב מְלֻמְדֵי מְלַחְמָה, אִישׁ חָרְבוּ עַל־יָרְכוֹ מִפְּחַד
בְּלִילוֹת. מִפְּחָדָהּ שָׁל גִּיהֲנָם שְׁהִיא דוֹמָה לְלִילָהּ. בִּיָּדֶךָ אֶפְקִיד
רוּחִי, פְּדִית אוֹתִי יי אֵל אֲמַת.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם, הַמְּפִיל חֻבְלֵי שְׁנָה עַל
הָעֵין וּמִשְׁקִיעַ שְׁנַת תְּרֻדָּה וְהַמְּאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עֵין. יְהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתְּרַגְּלֵנִי לְדָבָר מְצֻנָּה וְאֵל
תְּרַגְּלֵנִי לְדָבָר עֲבָרָה וְעוֹוֹן. וְהַשְּׁלֵט בִּי יֵצֵר טוֹב וְאֵל תִּשְׁלֵט בִּי
יֵצֵר רָע. וְאֵל יִכְהַלּוּנִי חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהַרְהוּרִים רָעִים, וְתִשְׁפִּיבֵנִי
בְּמִטָּתִי לְשָׁלוֹם, וְתַעֲמִידֵנִי מִתּוֹכָהּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, וְהֵאִירָה עֵינַי
פֶּן אִישָׁן הַמָּוֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּאִיר לְעוֹלָם כָּלוֹ בְּכַבּוּדוֹ.

אֲנִי שְׁכַבְתִּי וַאֲשֵׁנָה הִקִּיצוֹתִי, כִּי יי יִסְמְכֵנִי. אִם־תִּשְׁפָּב
לֹא־תִפְחַד, וְשְׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנַתֶּךָ. נַפְשִׁי לֹא־דָנִי, מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר
שְׁמָרִים לְבַקֵּר.

סדר הטבת חלום

הרואה חלום שלכו דואג עליו, מביא שלשה בני אדם ומטיבין לו את חלומו ומבקשים עליו רחמים כסדר הזה.

החולם אומר שבעה פעמים:

חִלְמָא טָבָא חֲזָאִי. המטיבין עונין חִלְמָא טָבָא חֲזָאִי, טָבָא הוּא טָבָא הוּי וְטָבָא לִיהוּי, וְרַחֲמָנָא טָבָא לְשׁוּיָה טָבָא דִּיהִי טָבָא וִיהִי טָבָא: וחוזרים כסדר הזה שבעה פעמים, ואחר כך אומרים יחד החולם והמטיבים: שְׂבַעַא בְּשַׁבְעָא זְמַנִּין גְּזַנְנָא עֲלוּהִי מִן שְׁמַיָא לִיגְזִיר עֲלוּהִי דִּיהִי טָבָא וִיהִי טָבָא.

הַפְּכַת מַסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פְּתַחַת שְׁקִי, וְתֹאזְרֵנִי שְׁמַחָה. וְלֹא-אָבָה יִי אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁמֵעַ אֶל-בַּלְעָם וַיַּהַפֵּךְ יִי אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת-הַקְּלָלָה לְבִרְכָה, כִּי אָהַבְךָ יִי אֱלֹהֶיךָ. אַז תִּשְׁמַח בַּתּוֹלָה בְּמַחֹל וּבְחָרִים וּזְקָנִים יַחְדָּו, וְהַפְּכַתִּי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן וְנַחֲמָתִים וְשִׁמְחָתִים מְגוֹנָם. פְּדָה בְּשִׁלּוֹם נַפְשִׁי מִקְּרַב-לִי, כִּי-כָרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי. וּפְדוּנִי יִי לְשׁוֹבוֹן וּבְאוֹ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל-רֹאשָׁם, שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשִּׁיגוּן נְסוּ גוֹן וְאַנְחָה. וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל-שָׂאוּל הַיּוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חֲלִילָה חִי-יִי אִם-יִפֹּל מִשְׁעֶרֶת רֹאשׁוֹ אֲרָצָה כִּי-עַם-אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה, וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת-יוֹנָתָן וְלֹא-מָת. בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם, שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמַר יִי וּרְפָאֵתִיו. וְרוּחַ לְבָשָׂה אֶת-עַמְּשֵׁי רֹאשׁ הַשְּׁלִישִׁים לְךָ דְּוִיד וְעַמְּךָ בֶן-יִשִׁי שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְךָ וְשְׁלוֹם לְעַזְרָךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ, וַיִּקְבְּלֵם דְּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרֹאשֵׁי הַגְּדוּד. וְאַמְרָתָם פֹּה לְחִי, וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבִיתְךָ שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר-לְךָ שְׁלוֹם. לְךָ אֲכַל בְּשִׁמְחָה לְחִמְךָ וְשִׁתָּה בְּלִב-טוֹב יִינָה, כִּי כָבַר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת-מַעֲשֵׂיךָ.

וּתְשׁוּבָה וּצְדָקָה וּתְפִלָּה וְתַעֲנִית מְעַכְבִּין אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת וְשְׁלוֹם
עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

וכל תענית יחיד במנחה, לאחר תפלתו בלחש, קודם שיפסע שלש פסיעות אומר:
אֱלֹהִי, בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם הָיָה אָדָם חוֹטֵא וּמִקְרִיב
לְפָנֶיךָ קָרְבָן וּמִתְכַפֵּר לוֹ. עֲכָשְׁיוּ שְׁבַע עֲוֹנוֹתֵינוּ אֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
קָיָם אֵין לָנוּ אֵלָּא תַעֲנִיּוֹתֵינוּ וּתְפִילּוֹתֵינוּ. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ
אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שִׁיְהִיָּה חֶלְבִי וְדָמִי שְׁנֹת־מַעַט בְּתַעֲנִיתִי כְּאִילוֹ
הַקְּרַבְתִּי לְפָנֶיךָ קָרְבָן וְתִרְצָנִי. יִהְיוּ לְרָצוֹן וְכוּ'.